

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α¹

[Opening considerations]

[Greeting]

1.1 Παυλος, κλητος αποστολος Ιησου Χριστου² δια θεληματος Θεου, και Σωσθηνης ὁ αδελφος, 2 τη εκκλησια του Θεου τη ουση εν Κορινθω, ἡγιασμενοις εν Χριστω Ιησου, κλητοις ἁγιοις, συν πασιν τοις επικαλουμενοις το ονομα του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου εν παντι τοπω—αυτων τε³ και ὑμων:⁴ 3 Χαρις ὑμιν και ειρηνη απο Θεου Πατρος ἡμων και Κυριου Ιησου Χριστου.

[A word of thanksgiving]

4 Ευχαριστω τω Θεω μου παντοτε περι ὑμων επι τη χαριτι του Θεου τη δοθειση ὑμιν εν Χριστω Ιησου· 5 ὅτι εν παντι εϋλογηθητε εν αυτω, εν παντι λογω και παση γνωσει, 6 καθως το μαρτυριον του Χριστου εββαιωθη εν ὑμιν, 7 ὥστε ὑμας μη ὑστερεισθαι εν μηδενι χαρισματι απεκδεχομενους την αποκαλυψιν του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου, 8 ὅς και ββαιωσει ὑμας ἕως τελους, ανεγκλητους εν τη ἡμερα του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου.⁵ 9 Πιστος ὁ Θεος, δι' οὗ ἐκληθητε εις κοινωνιαν του Υἱου αυτου Ιησου Χριστου του Κυριου ἡμων.⁶

[A word of exhortation]

10 Παρακαλω δε ὑμας, αδελφοι, δια του ονοματος του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου, ἵνα το αυτο λεγητε παντες και μη ἦ εν ὑμιν σχισματα, ητε δε κατηρτισμενοι εν τω αυτω νοι και εν τη αυτη γνωμη. 11 Εδηλωθη γαρ μοι περι ὑμων, αδελφοι μου, ὑπο των Χλοης, ὅτι εριδες εν ὑμιν εισιν. 12 Λεγω δε τουτο, ὅτι ἕκαστος ὑμων λεγει, “Εγω μεν ειμι Παυλου”, “Εγω δε Απολλω”, “Εγω δε Κηφα”, “Εγω δε Χριστου”! 13 Μεμερισται ὁ Χριστος? Μη Παυλος εσταυρωθη ὑπερ ὑμων,⁷ ἢ εις το ονομα Παυλου εβαπτισθητε?

[a disclaimer about baptism]

14 Ευχαριστω τω Θεω⁸ ὅτι ουδενα ὑμων εβαπτισα ει μη Κρισπον και Γαιον, 15 ἵνα μη τις ειπη ὅτι εις το εμον ονομα εβαπτισα.⁹ 16 Εβαπτισα δε και τον Στεφανα οικον· λοιπον ουκ οίδα ει τινα αλλον εβαπτισα. 17 Ου γαρ απεστειλεν με Χριστος βαπτιζειν, αλλ’¹⁰ ευαγγελιζεσθαι—ουκ εν σοφια λογου, ἵνα μη κενωθη ὁ σταυρος του Χριστου.

[The nature of the Gospel]

[Foolishness to the lost]

1.18 Ὁ¹¹ λογος γαρ ὁ του σταυρου τοις μεν απολλυμενοις μωρια εστιν, τοις δε σωζομενοις ἡμιν δυναμις Θεου εστιν. 19 Γεγραπται γαρ: “Απολω την σοφιαν των σοφων, και την συνεσιν των συνετων αθετησω.” 20 Που σοφος? Που γραμματευς? Που συζητητης του αιωνος τουτου? Ουχι εμωρανεν ὁ Θεος την σοφιαν του κοσμου τουτου?¹² 21 Επειδη γαρ εν τη σοφια του Θεου ουκ εγνω ὁ κοσμος δια της σοφιας του Θεου, ευδοκησεν ὁ Θεος δια της μωριας του κηρυγματος σωσαι τους πιστευοντας 22—επειδη και¹³ Ιουδαιοι σημειον¹ αιτουσιν

¹ Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD. I venture to affirm to the reader that all original wording of 1 Corinthians is preserved in this edition, if not in the Text, at least in the apparatus. “Diminish not a word” Jeremiah 26:2 (see Deut. 4:2 and Luke 4:4, “every word” [as in 99.6% of the MSS]). The last note at the end of this book gives explanation about the apparatus.

² ιησου χριστου f³⁵ xA [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 P⁴⁶B [1.5%] NU

³ τε f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B [3%] NU

⁴ υμων f³⁵ [25%] || ημων P⁴⁶ xA,B,C [75%] HF,RP,OC,TR,CP,NU

⁵ χριστου f³⁵ xA,C [99.5%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] || --- P⁴⁶B [alone]

⁶ ιησου χριστου του κυριου ημων rel || ~ 34512 CP

⁷ υμων rel || ημων [15%]

⁸ τω θεω f³⁵ C [97%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] || 12 μου A [2%] || --- xB [1%]

⁹ εβαπτισα f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || εβαπτισθητε P⁴⁶ xA,B,C [3%] NU || five further readings [2%]

¹⁰ αλλ rel || αλλα P⁴⁶ xB [1%] NU

¹¹ ο rel || --- CP

¹² τουτου f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C [4%] NU

¹³ και rel || 1 οι [45%] [According to Swanson, but no one else mentions it.]

αιτουσιν και Ἕλληνας σοφίαν ζητουσιν, 23 ἡμεῖς δὲ κηρυσσομεν Χριστον εσταυρωμενον: Ιουδαιοις μεν σκανδαλον, Ἕλλησιν² δὲ μωρίαν. 24 Αὐτοις δὲ τοις κλητοις, Ιουδαιοις τε και Ἕλλησιν, Χριστον Θεου δυναμιν και Θεου σοφίαν, 25 ὅτι το μωρον του Θεου σοφωτερον των ανθρωπων εστιν, και το ασθενες του Θεου ισχυροτερον των ανθρωπων εστιν.³

[*God uses 'nothings'*]

26 Βλεπετε γαρ την κλησιν ὑμων, αδελφοι: ὅτι ου πολλοι σοφοι κατα σαρκα, ου πολλοι δυνατοι, ου πολλοι ευγενεις· 27 αλλα τα μωρα του κοσμου εξελεξατο ὁ Θεος ἵνα τους σοφους καταισχυνη,⁴ και τα ασθενη του κοσμου εξελεξατο ὁ Θεος ἵνα καταισχυνη τα ισχυρα· 28 και τα αγενη του κοσμου και τα εξουθενημενα εξελεξατο ὁ Θεος—και⁵ τα μη οντα—ἵνα τα οντα καταργησῃ· 29 ὅπως μη καυχησεται πασα σαρξ ενωπιον του Θεου.⁶ 30 Ἐξ αυτου δε ὑμεῖς εστε εν Χριστω Ἰησου, ὃς εγενηθη ἡμιν σοφία⁷ απο Θεου—δικαιοσυνη τε και ἄγιασμος και απολυτρωσις—31 ἵνα καθως γεγραπται: “Ὁ καυχωμενος, εν Κυριω καυχασθω.”

[*Not with human wisdom but with God's power*]

2.1 Κἀγω ελθων προς ὑμας, αδελφοι, ἤλθον ου καθ' ὑπεροχην λογου ἢ σοφίας καταγγελλων⁸ ὑμιν το μαρτυριον⁹ του Θεου. 2 Ου γαρ εκρινα του¹⁰ εἶδεναι τι¹¹ εν ὑμιν ει μη Ἰησουν Χριστον και τουτον εσταυρωμενον. 3 Και εγώ¹² εν ασθενεια και εν φοβῳ και εν τρομῳ πολλῶ εγενομην προς ὑμας. 4 Και ὁ λογος μου και το κηρυγμα μου ουκ εν πειθοις¹³ ανθρωπινης¹⁴ σοφίας λογοις,¹⁵ ἀλλ' εν αποδειξει Πνευματος και δυναμεως, 5 ἵνα ἡ πιστις ὑμων¹⁶ μη ἦ εν σοφία ανθρωπων, ἀλλ' εν δυναμει Θεου.

[*Wisdom for the mature*]

6 Σοφίαν δε λαλουμεν εν τοις τελειοις, σοφίαν δε ου του αιωνος τουτου, ουδε των αρχοντων του αιωνος τουτου, των καταργουμενων· 7 αλλα λαλουμεν σοφίαν Θεου¹⁷ εν μυστηριω, την αποκεκρυμμενην ἣν προωρισεν ὁ Θεος προ των αιωνων εις δοξαν ἡμων, 8 ἣν ουδεις των αρχοντων του αιωνος τουτου εγνωκεν (ει γαρ εγνωσαν, ουκ αν τον Κυριον της δοξης εσταυρωσαν). 9 Αλλα καθως γεγραπται: “Ὁ οφθαλμος ουκ εἶδεν¹⁸ και ους ουκ ηκουσεν, και επι καρδιαν ανθρωπου ουκ ανεβη, ἃ ἤτοιμασεν ὁ Θεος τοις αγαπωσιν αυτον.” 10 Ἡμιν δε ὁ Θεος απεκαλυψεν¹⁹ δια του Πνευματος αυτου²⁰ το γαρ Πνευμα παντα ερευνη,²¹ και τα βαθη του Θεου.

11 Τίς γαρ οἶδεν ανθρωπων τα του ανθρωπου ει μη το πνευμα του ανθρωπου το εν αυτω? Οὕτως και τα του Θεου ουδεις οἶδεν²² ει μη το Πνευμα του Θεου. 12 Ἡμεῖς δε ου το

¹ σημειον **f**³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP || σημεια P⁴⁶(**x**)A,B,C [8%] NU

² Ἕλλησιν **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || εθνεσιν **x**A,B,C [4%] NU

³ εστιν **f**³⁵ C [93%] HF,RP,OC,TR,CP || --- **x**A,B [4%] NU || P⁴⁶ [3%] omit the whole clause (A likely case of homoioteleuton—three words in a row.)

⁴ τους σοφους καταισχυνη **f**³⁵ [73%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 312 P⁴⁶ **x**B,C [12%] NU || A [15%] omit a whole line [homoioteleuton]

⁵ και **f**³⁵ B [98%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ **x**A,C [2%] NU

⁶ του θεου **f**³⁵ P⁴⁶ **x**A,B [92%] HF,RP,OC,CP,NU || αυτου C [8%] TR

⁷ ἡμιν σοφία **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 (P⁴⁶) **x**A,C [4%] NU || ~ 2 ἡμων B

⁸ καταγγελλων *rell* || καταγγελων [4%] CP

⁹ μαρτυριον **f**³⁵ B (94.1%) HF,RP,OC,TR,CP || μυστηριον P^{46v} **x**A,C (4.4%) NU || four other readings (1.5%)

¹⁰ του **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP || --- **x**A,B,C [7%] NU

¹¹ εἶδεναι τι **f**³⁵ **x**A [97%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 B,C [3%] NU

¹² και εγώ **f**³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP || καγώ **x**A,B,C [8%] NU

¹³ πειθοις **f**³⁵ P⁴⁶B,C (83.7%) HF,RP,OC,TR,CP[NU] || πειθοι (11.9%) || πιθοις **x**A (3.2%) || six other readings (1.2%)

¹⁴ ανθρωπινης **f**³⁵ A,C (85.2%) HF,RP,OC,TR,CP || ανθρωπινους (9.8%) || --- P⁴⁶ **x**B (5%) NU

¹⁵ λογοις **f**³⁵ A,B,C (97.5%) HF,RP,OC,TR,CP[NU] || λογος **x** (0.5%) || λογου (0.5%) || λογων (0.2%) || --- P⁴⁶ (1.3%)

¹⁶ ὑμων **f**³⁵ P⁴⁶ **x**A,B,C [95%] HF,RP,OC,TR,NU || ἡμων [5%] CP

¹⁷ σοφίαν θεου **f**³⁵ [88%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 P⁴⁶ **x**A,B,C [12%] NU

¹⁸ εἶδεν *rell* || οἶδε [12%]

¹⁹ ο θεος απεκαλυψεν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 312 P⁴⁶ **x**A,B,C [5%] NU

²⁰ αυτου **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ **x**A,B,C [2%] NU

²¹ ερευνη **f**³⁵ [99%] HF,RP,OC,TR,CP || εραυνα P⁴⁶ **x**A,B,C [1%] NU

²² οἶδεν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || εγνωκεν P⁴⁶ **x**A,B,C [4%] NU || three other readings [1%]

πνευμα¹ του κοσμου ελαβομεν αλλα το Πνευμα το εκ του Θεου, ινα ειδωμεν² τα υπο του Θεου χαρισθεντα ημιν· 13 ἄ και λαλουμεν, ουκ εν διδακτοις ανθρωπινης σοφιας λογοις, αλλ' εν διδακτοις Πνευματος Ἀγιου,³ πνευματικους πνευματικα συγκρινοντες.

14 Ψυχικος δε ανθρωπος ου δεχεται τα του Πνευματος του Θεου, μωρια γαρ αυτω εστιν· και ου δυναται γνωβαι, ὅτι πνευματικως ανακρινεται. 15 Ὁ δε πνευματικος ανακρινει μεν⁴ παντα, αυτος δε ὑπ' ουδενος ανακρινεται. 16 “Τίς γαρ εγνω νουν Κυριου, ὃς συμβιβασει αυτον?” Ἡμεεις δε νουν Χριστου εχομεν.

[The nature of the ministry]

[It is not to be sectarian]

3.1 Και εγω,⁵ αδελφοι, ουκ ηδυνηθην υμιν λαλησαι⁶ ὡς πνευματικους αλλ' ὡς σαρκικους,⁷ ὡς νηπιους εν Χριστω. 2 Γαλα υμας εποτισα και⁸ ου βρωμα, ουπω γαρ ηδυνασθε.⁹ Αλλ' ουτε¹⁰ ετι νυν δυνασθε, 3 ετι γαρ σαρκικοι εστε. Ὅπου γαρ εν υμιν ζηλος και ερις και διχοστασιαι,¹¹ ουχι σαρκικοι εστε και κατα ανθρωπον περιπατετε? 4 Ὅταν γαρ λεγη¹² τις, “Εγω μεν ειμι Παυλου”, ἕτερος δε, “Εγω¹³ Απολλω”, ουχι¹⁴ σαρκικοι¹⁵ εστε?

[God's coworkers]

5 Τίς¹⁶ ουν εστιν Παυλος,¹⁷ τίς¹⁸ δε¹⁹ Απολλω,²⁰ αλλ' η²¹ διακονοι δι' ὧν επιστευσατε, και ἕκαστω ὡς ὁ Κυριος εδωκεν? 6 Εγω εφυτευσα, Απολλω εποτισεν, αλλ'²² ὁ Θεος ηυξανεν. 7 Ὅστε ουτε ὁ φυτευων εστιν τι, ουτε ὁ ποτιζων, αλλ' ὁ αυξανων Θεος. 8 Ὁ φυτευων δε και ὁ ποτιζων ἐν εισιν, ἕκαστος δε τον ιδιον μισθον ληψεται²³ κατα τον ιδιον κοπον. 9 Θεου γαρ εσμεν συνεργοι· Θεου γεωργιον, Θεου οικοδομη εστε.

[There will be an accounting]

10 Κατα την χαριν του Θεου την δοθεισαν μοι, ὡς σοφος αρχιτεκτων θεμελιον τεθεικα,²⁴ αλλος δε εποικοδομει. Ἐκαστος δε βλεπετω πως εποικοδομει· 11 θεμελιον γαρ αλλον ουδεις δυναται θειναι²⁵ παρα τον κειμενον, ὅς εστιν Ἰησους Χριστος.²⁶ 12 Ει δε τις

¹ πνευμα *rell* || 1 το [20%]

² ειδωμεν **f**³⁵ **κ**A,B,C [74%] HF,RP,OC,TR,NU || ιδωμεν P⁴⁶ [25%] || οιδωμεν CP || ιδομεν [1%]

³ αγιου **f**³⁵ 0185 [96%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ **κ**A,B [4%] NU

⁴ μεν **f**³⁵ B [97%] HF,RP,OC,TR,CP || τα P⁴⁶A,C [1%] [NU] || 1 τα [2%] || one other variant || **κ** omits the whole verse [homoioteleuton]

⁵ και εγω **f**³⁵ [88%] HF,RP,OC,TR,CP || καγω P⁴⁶ **κ**A,B,C [12%] NU

⁶ υμιν λαλησαι **f**³⁵ [80%] HF,RP,OC,CP || ~ 21 P⁴⁶ **κ**A,B,C [20%] TR,NU

⁷ σαρκικοις **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP || σαρκινοις P⁴⁶ **κ**A,B,C [2%] NU

⁸ και **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ **κ**A,B,C [7%] NU

⁹ ηδυνασθε **f**³⁵ [56%] OC,TR || εδυνασθε P⁴⁶ **κ**A,B,C [38%] HF,RP,CP,NU || ηδυνασθαυ [3%] || εδυνασθαυ [3%] (Both of the main readings are imperfect = same meaning; the majority variant being Attic is more likely correct, since why would medieval monks revert to it if the Koine were original.)

¹⁰ ουτε **f**³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR,CP || ουδε P⁴⁶ **κ**A,B,C,0185^v [15%] NU

¹¹ και διχοστασιαι **f**³⁵ P⁴⁶ (91.4%) syr, HF,RP,OC,TR,CP || --- **κ**A,B,C,048 (4.8%) cop,NU || 1 διχοστασια (3%) || three other readings (0.8%)

¹² λεγη *rell* || λεγει [30%] CP

¹³ ετερος δε εγω **f**³⁵ P^{46v} **κ**B,C [96%] HF,RP,OC,TR,NU || 1232 [3%] CP || ~ 32 A [1%]

¹⁴ ουχι **f**³⁵ (96.5%) HF,RP,OC,TR,CP || ουκ P⁴⁶ **κ**A,B,C,048 (2.7%) NU || ου (0.8%)

¹⁵ σαρκικοι **f**³⁵ (96%) HF,RP,OC,TR,CP || ανθρωποι P⁴⁶ **κ**A,B,C,048 (3.3%) NU || three other readings (0.7%)

¹⁶ τις **f**³⁵ C [98%] HF,RP,OC,TR,CP || τι **κ**A,B [2%] NU

¹⁷ παυλος **f**³⁵ (93.8%) HF,RP,OC,TR,CP || απολλω P⁴⁶ **κ**A,B,C,048 (6.2%) NU

¹⁸ τις **f**³⁵ P⁴⁶C (96.7%) HF,RP,OC,TR,CP || τι **κ**A,B,048 (3.3%) NU

¹⁹ δε **f**³⁵ (92.3%) HF,RP,OC,TR,CP || 1 εστιν **κ**A,B,C,048 (7.2%) NU || three other readings (0.5%)

²⁰ απολλω P⁴⁶ (92%) HF,RP,OC,TR,CP || απολλω (1.8%) || παυλος P⁴⁶ **κ**A,B,C,048 (6.2%) NU

²¹ αλλ η **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- **κ**A,B,C [2%] NU || three other variants [1%]

²² αλλ *rell* || αλλα P⁴⁶ **κ**A,B [1.5%] NU || ~ ο δε [2%]

²³ ληψεται *rell* || λημψεται P⁴⁶ **κ**A,B [1%] NU

²⁴ τεθεικα **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP || εθηκα P⁴⁶ **κ**A,B,C [2%] NU

²⁵ θειναι *rell* || θηναι [15%]

²⁶ ιησους χριστος **f**³⁵ P⁴⁶ **κ**A,B [90%] HF,RP,OC,CP,NU || 1 ο 2 [3%] TR || 2 C [7%]

εποικοδομει επι τον θεμελιον τουτον¹ χρυσον, αργυρον, λιθους τιμιους, ξυλα, χορτον, καλαμην, 13 εκαστου το εργον φανερον γενησεται· η γαρ ημερα δηλωσει, οτι εν πυρι αποκαλυπτεται· και εκαστου το εργον οποιον εστιν το πυρ² δοκιμασει. 14 Ει τινος το εργον μενει ο επωκοδομησεν,³ μισθον ληψεται.⁴ 15 Ει τινος το εργον κατακαησεται, ζημιωθησεται· αυτος δε σωθησεται, ουτως δε ως δια πυρος.

[We are a temple of God]

16 Ουκ οιδατε οτι ναος Θεου εστε και το Πνευμα του Θεου οικει εν υμιν? 17 Ει τις τον ναον του Θεου φθειρει, φθερει τουτον ο Θεος· ο γαρ ναος του Θεου αγιος εστιν, οτινες εστε υμεις.

18 Μηδεις εαυτον εξαπατατω. Ει τις δοκει σοφος ειναι εν υμιν εν τω αιωνι τουτω, μωρος γενεσθω ινα γενηται σοφος. 19 Η γαρ σοφια του κοσμου τουτου μωρια παρα τω Θεω εστιν. Γεγραπται γαρ: “Ο δρασσομενος τους σοφους εν τη πανουργια αυτων”· 20 και παλιν, “Κυριος γινωσκει τους διαλογισμους των σοφων, οτι εισιν ματαιοι.” 21 Οστε μηδεις καυχασθω εν ανθρωποις, παντα γαρ υμων εστιν: 22 ειτε Παυλος ειτε Απολλως ειτε Κηφας, ειτε κοσμος ειτε ζωη ειτε θανατος, ειτε ενεστωτα ειτε μελλοντα—παντα υμων εστιν,⁵ 23 υμεις δε Χριστου, Χριστος δε Θεου.

[As stewards we must be faithful]

4.1 Ουτως ημας⁶ λογιζεσθω ανθρωπος: ως υπηρετας Χριστου και οικονομους μυστηριων Θεου. 2 “Ο δε⁷ λοιπον ζητειται⁸ εν τοις οικονομοις ινα πιστος τις ευρεθη. 3 Εμοι δε εις ελαχιστον εστιν ινα υψ’ υμων ανακριθω η υπο ανθρωπινης ημερας· αλλ’ ουδε εμαυτον ανακρινω. 4 Ουδεν γαρ εμαυτω συνουδα, αλλ’ ουκ εν τουτω δεδικαιωμαι· ο δε ανακρινων με Κυριος εστιν. 5 Οστε μη προ καιρου τι κρινετε, εως αν ελθη ο Κυριος, ος και φωτισει τα κρυπτα του σκοτους και φανερωσει τας βουλας των καρδιων· και τοτε ο επαίνος γενησεται εκαστω απο του⁹ Θεου.

[No room for boasting]

6 Ταυτα δε, αδελφοι, μετεσχηματισα εις εμαυτον και Απολλω¹⁰ δι’ υμας, ινα εν ημιν μαθητε το μη υπερ ο¹¹ γεγραπται φρονειν,¹² ινα μη εις υπερ του ενος μη¹³ φυσιουσθε κατα του ετερου. 7 Τις γαρ σε διακρινει? Τι δε εχεις ο ουκ ελαβες? Ει δε και ελαβες, τι καυχασαι ως μη λαβων? 8 Ηδη κεκορεσμενοι εστε! Ηδη επλουτησατε! Χωρις ημων εβασιλευσατε! Και οφελον γε εβασιλευσατε, ινα και ημεις υμιν συμβασιλευσωμεν!

[The cost of being an apostle]

9 Δοκω γαρ οτι¹⁴ ο Θεος ημας τους αποστολους εσχατους απεδειξεν, ως επιθανατιους· οτι θεατρον εγενηθημεν τω κοσμω, και αγγελοις και ανθρωποις. 10 Ημεις μωροι δια Χριστον, υμεις δε φρονιμοι εν Χριστω! Ημεις ασθενεις, υμεις δε ισχυροι! Υμεις ενδοξοι, ημεις δε ατιμοι! 11 Αχρι της αρτι ωρας και πεινωμεν και διψωμεν, και γυμνιτευομεν¹⁵ και κολαφιζομεθα και αστατουμεν, 12 και κοπιωμεν εργαζομενοι ταις ιδιαις χερσιν.

¹ τουτον f³⁵ [99%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ κA,B,C [1%] NU

² πυρ f³⁵ P⁴⁶ κ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || 1 αυτο A,B,C [3%] [NU]

³ επωκοδομησεν f³⁵ C [88%] OC,TR || επικοδομησεν P⁴⁶ κA,B [10%] HF,RP,CP,NU || two other variants [2%]

⁴ ληψεται *rell* || λημψεται P^{46v} κA,B,C [1.5%] NU

⁵ εστιν f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ κA,B,C [4%] NU

⁶ ημας *rell* || υμας [12%]

⁷ ο δε f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || ωδε P⁴⁶ κA,B,C [4%] NU

⁸ ζητειται f³⁵ B [70%] HF,RP,OC,TR,CP,NU || ζητειτε P⁴⁶ κA,C [29%] || four other readings [1%]

⁹ του *rell* || --- [15%]

¹⁰ απολλω f³⁵ P⁴⁶ C [99.5%] HF,RP,OC,TR,CP || απολλων κA,B [0.5%] NU

¹¹ ο f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || α P⁴⁶ κA,B,C [6%] NU

¹² φρονειν f³⁵ C' [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ κA,B [3%] NU

¹³ μη f³⁵ [50%] HF || --- P⁴⁶ κA,B,C [50%] RP,OC,TR,CP,NU

¹⁴ οτι f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ κA,B,C [4%] NU

¹⁵ γυμνιτευομεν f³⁵ κ(B)C [40%] CP,NU || γυμνητευομεν P⁴⁶ [60%] HF,RP,OC,TR || --- A

Λοιδοροουμενοι ευλογουμεν, διωκομενοι ανεχομεθα, 13 βλασφημουμενοι¹ παρακαλουμεν· ως περικαθαρματα του κοσμου εγενηθημεν, παντων περιψημα έως αρτι.

[Children imitate fathers]

14 Ουκ εντρεπων ύμας γραφω ταυτα, αλλ' ως τεκνα μου αγαπητα νουθετω.² 15 Εαν γαρ μυριους παιδαγωγους εχητε εν Χριστω, αλλ' ου πολλους πατερας· εν γαρ Χριστω Ιησου δια του ευαγγελιου εγω ύμας εγεννησα. 16 Παρακαλω ουν ύμας, μιμηται μου γινεσθε. 17 Δια τουτο επεμψα ύμιν Τιμοθεον, ός εστιν τεκνον μου³ αγαπητον και πιστον εν Κυριω, ός ύμας αναμνησει τας όδους μου τας εν Χριστω,⁴ καθως πανταχου εν παση εκκλησια διδασκω.

[Not in word but in power]

18 Ός μη ερχομενου δε μου προς ύμας, εφυσιωθησαν τινες. 19 Ελευσομαι δε ταχεως προς ύμας, εαν ό Κυριος θεληση,⁵ και γνωσομαι, ου τον λογον των πεφυσιωμενων,⁶ αλλα την δυναμιν. 20 Ου γαρ εν λογω ή βασιλεια του Θεου αλλ' εν δυναμει. 21 Τί θελετε? Εν ραβδω ελθω προς ύμας, ή εν αγαπη πνευματι τε πραοτητος?⁷

[The nature of the Christian life]

[Immorality must be punished]

5.1 Όπως ακουεται εν ύμιν πορνεια, και τοιαυτη πορνεια ήτις ουδε εν τοις εθνεσιν ονομαζεται⁸—ώστε γυναικα τινα του πατρος εχειν! 2 Και ύμεις πεφυσιωμενοι εστε και ουχι μαλλον επευθησατε, ινα εξαρθη⁹ εκ μεσου ύμων ό το εργον τουτο ποιησας.¹⁰ 3 Εγω μεν γαρ ως¹¹ απων τω σωματι, παρων δε τω πνευματι, ηδη κεκρικα ως παρων τον ούτως τουτο κατεργασαμενον: 4 εν τω ονοματι του Κυριου ήμων¹² Ιησου Χριστου,¹³ συναχθειτων ύμων και του εμου πνευματος, συν τη δυναμει του Κυριου ήμων Ιησου Χριστου,¹⁴ 5 παραδουναι τον τοιουτον τω Σατανα εις ολεθρον της σαρκος, ινα το πνευμα σωθη εν τη ήμερα του Κυριου Ιησου.¹⁵

[Down with moral 'yeast']

6 Ου καλον το καυχημα ύμων. Ουκ οιδατε ότι μικρα ζυμη όλον το φυραμα ζυμοι? 7 Εκκαθαρατε ουν¹⁶ την παλαιαν ζυμην, ινα ητε νεον φυραμα, καθως εστε αζυμοι. Και γαρ το Πασχα ήμων ύπερ ήμων¹⁷ ετυθη, Χριστος. 8 Όστε έορταζωμεν,¹⁸ μη εν ζυμη παλαια, μηδε εν ζυμη κακιας και πονηριας, αλλ' εν αζυμοις ειλικρινειας¹⁹ και αληθειας.

[Avoid contaminators]

9 Εγραψα ύμιν εν τη επιστολη μη συναναμιγνυσθαι²⁰ πορνοις 10—και¹ ου παντως τοις πορνοις του κοσμου τουτου, ή τοις πλεονεκταις, ή² άρπαξιν, ή ειδωλολατραις· επει

¹ βλασφημουμενοι f³⁵ B [98%] HF,RP,OC,TR,CP || δυσφημουμενοι P⁴⁶ xA,C [2%] NU

² νουθετω f³⁵ B [85%] HF,RP,OC,TR,CP || νουθετων xA,C [15%] [NU] || νουθετη P⁴⁶

³ τεκνον μου f³⁵ P⁴⁶ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 xA,B,C [5%] NU

⁴ χριστω f³⁵ A,B (87.8%) HF,RP,OC,TR,CP || 1 ιησου P⁴⁶ xC (11.3%) [NU] || κυριου ιησου (0.5%) || two other readings

⁵ θεληση *rell* || θελησει [13%]

⁶ πεφυσιωμενων *rell* || πεφυσιωμενον [13%]

⁷ πραοτητος f³⁵ x [99%] HF,RP,OC,TR,CP || πραυτητος P⁴⁶ A,B [1%] NU

⁸ ονομαζεται f³⁵ (96.8%) HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C (3.2%) NU

⁹ εξαρθη f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || αρθη P⁴⁶ xA,B,C [5%] NU

¹⁰ ποιησας f³⁵ P⁴⁶ B [97%] HF,RP,OC,TR,CP || πραξας xA,C [3%] NU

¹¹ ως f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C [4%] NU

¹² ημων f³⁵ P⁴⁶ B [97%] HF,RP,OC,TR,CP [NU] || --- xA [3%]

¹³ χριστου f³⁵ P⁴⁶ x [96%] HF,RP,OC,TR,CP || --- A,B [4%] NU

¹⁴ χριστου f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B [5%] NU || longer omissions [1%]

¹⁵ ιησου f³⁵ x [88%] HF,RP,OC,TR || ημων 1 χριστου A [10%] lat,syr,cop || 1 χριστου [1%] CP || --- P⁴⁶ B [1%] NU

¹⁶ ουν f³⁵ C,048 [65%] OC,TR || --- P⁴⁶ xA,B [35%] HF,RP,CP,NU (OC is in small print.)

¹⁷ υπερ ημων f³⁵ (91.8%) HF,RP,OC,TR,CP || 1 υμων (4.3%) || --- xA,B,C,048 (3.3%) NU || two other readings (0.5%)

¹⁸ εορταζωμεν *rell* || εορταζομεν A [20%]

¹⁹ ειλικρινειας f³⁵ [20%] || ειλικρινειας P⁴⁶ B [55%] HF,RP,OC,TR,CP,NU || ειλικρινιας xC [23%] || ιλικρινιας [1%] || ηλικρινιας A

²⁰ συναναμιγνυσθαι *rell* || συναναμιγνυσθε [10%]

οφειλετε³ αρα εκ του κοσμου εξελθειν! 11 Νυνι⁴ δε εγραψα υμιν μη συναναμιγνυσθαι εαν τις αδελφος ονομαζομενος η⁵ πορνος, η πλεονεκτης, η ειδωλολατρης, η λοιδορος,⁶ η μεθυσος, η αρπαξ—τω τοιουτω μηδε συνεσθιεν.

12 Τι γαρ μοι και⁷ τους εξω κρινειν? Ουχι τους εσω υμεις κρινετε? 13 Τους δε εξω ο Θεος κρινει,⁸ και⁹ εξαρειτε¹⁰ τον ποιηρον εξ υμων αυτων.

[Down with lawsuits!]

6.1 Τολμα τις υμων πραγμα εχων προς τον ετερον κρινεσθαι επι των αδικων και ουχι επι των αγιων? 2 Ουκ¹¹ οιδατε οτι οι αγιοι τον κοσμον κρινουσιν? Και ει εν υμιν κρινεται ο κοσμος, αναξιοι εστε κριτηριων ελαχιστων? 3 Ουκ οιδατε οτι αγγελους κρινουμεν? Μητι γε βιωτικα! 4 Βιωτικα μεν ουν κριτηρια εαν εχητε, τους εξουθενημενους εν τη εκκλησια, τουτους καθιζετε! 5 Προς εντροπην υμιν¹² λεγω. Ουτως ουκ ενι¹³ εν υμιν σοφος ουδε εις¹⁴ ος δυνησεται ανακριναι¹⁵ ανα μεσον του αδελφου αυτου? 6 Αλλα αδελφος μετα αδελφου κρινεται, και τουτο επι απιστων! 7 Ηδη μεν ουν¹⁶ ολως ηττημα¹⁷ υμιν εστιν οτι κριματα εχετε μεθ' αυτων. Δια τι ουχι μαλλον αδικεισθε? Δια τι ουχι μαλλον αποστερεισθε? 8 Αλλ'¹⁸ υμεις αδικειτε και αποστερειτε, και ταυτα¹⁹ αδελφους!

[How to avoid inheriting the Kingdom]

9 Η ουκ οιδατε οτι αδικοι βασιλειαν Θεου²⁰ ου κληρονομησουσιν? Μη πλανασθε! Ουτε πορνοι, ουτε ειδωλολατραι, ουτε μοιχοι, ουτε μαλακοι, ουτε αρσενικοιται, 10 ουτε πλεονεκται, ουτε κλεπται,²¹ ουτε²² μεθυσοι, ου λοιδοροι, ουχ αρπαγες βασιλειαν Θεου ου²³ κληρονομησουσιν. 11 Και ταυτα τινες ητε· αλλα απελουσασθε, αλλ'²⁴ ηγιασθητε, αλλ'²⁵ εδικαιωθητε εν τω ονοματι του Κυριου Ιησου²⁶ και εν τω Πνευματι του Θεου ημων.

[Fornication is bad!]

12 Παντα μοι εξεστιν, αλλ' ου παντα συμφερει. Παντα μοι εξεστιν, αλλ' ουκ εγω εξουσιασθησομαι υπο τινος. 13 Τα βρωματα τη κοιλια και η κοιλια τοις βρωμασιν, ο δε Θεος και ταυτην και ταυτα καταργησει. Το δε σωμα ου τη πορνεια αλλα τω Κυριω, και ο Κυριος τω σωματι. 14 Ο δε Θεος και τον Κυριον ηγειρειν και ημας εξεγειρει δια της

¹ και f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C [3%] NU

² η f³⁵ P⁴⁶ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || και xA,B,C,048 [4%] NU

³ οφειλετε f³⁵ [82%] HF,RP,OC,TR,CP || ωφειλετε P⁴⁶(x)B,C [13%] NU || ωφειλεται (A) [3%] || οφειλεται [2%]

⁴ νυνι f³⁵ xC [55%] HF,TR || νυν P⁴⁶A,B [45%] RP,OC,CP,NU

⁵ η rell || η [50%]

⁶ η πλεονεκτης η ειδωλολατρης η λοιδορος rell || ~ 561234 CP || ~ 341256 [1%]

⁷ και f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C [5%] NU

⁸ κρινει f³⁵ [80%] HF,RP,CP,NU || κρινει [20%] OC,TR

⁹ και f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C [5%] NU

¹⁰ εξαρειτε f³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR || εξαρατε xA,B,C [4%] NU || εξαριρετε P⁴⁶ [1%] || εξαριρετε [3%] CP || εξαρειται [6%] || three further spellings [1%]

¹¹ ουκ f³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP || η 1 P⁴⁶ xA,B,C [8%] NU

¹² υμιν rell || υμων [15%]

¹³ ενι f³⁵ P⁴⁶ xB,C [96%] HF,RP,OC,CP,NU || εστιν [4%] TR || A omits verses 3-6

¹⁴ σοφος ουδε εις f³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ ουδεις 1 P⁴⁶ xB,C [4%] NU || ~ 231 [2%] || 1 ουδεις [2%] || A omits verses 3-6

¹⁵ ανακριναι f^{35pt} x [25%] || διακριναι f^{35pt} (P⁴⁶B)C [75%] HF,RP,OC,TR,CP,NU || A omits verses 3-6

¹⁶ ουν f³⁵ A,B,C [95%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] || --- P⁴⁶ x [5%]

¹⁷ ηττημα rell || 1 εν TR

¹⁸ αλλ f³⁵ [35%] || αλλα P⁴⁶ xA,B,C [65%] HF,RP,OC,TR,CP,NU

¹⁹ ταυτα f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP || τουτο P⁴⁶ xA,B,C [5%] NU || τοτε [2%]

²⁰ βασιλειαν θεου f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 P⁴⁶ xA(B)C [3%] NU

²¹ πλεονεκται ουτε κλεπται f³⁵ [80%] HF,RP,OC,CP || ~ 32 (ουδε P⁴⁶) 1 P⁴⁶ xA,B,C [15%] TR,NU || ~ 31 [5%]

²² ουτε f³⁵ B [94%] HF,RP,OC,TR,CP || ου xA,C [6%] NU || ουδε P⁴⁶

²³ ου f³⁵ (85.9%) HF,RP,OC,TR || --- P⁴⁶ xA,B,C (13.6%) CP,NU || one other reading (0.5%)

²⁴ αλλ f³⁵ [35%] || αλλα rell

²⁵ αλλ f³⁵ C [77%] HF,RP,TR,CP || αλλα P⁴⁶ xA,B [23%] OC,NU

²⁶ ιησου f³⁵ A [87%] syr^h,HF,RP,OC,TR,CP || 1 χριστου P⁴⁶ x [3%] NU || ημων 1 χριστου B [10%] lat,syr^p,bo

δυναμειως αυτου. 15 Ουκ οιδατε οτι τα σωματα υμων μελη Χριστου εστιν? Αρας¹ ουν τα μελη του Χριστου ποιησω πορνης μελη? Μη γενοιτο! 16 Ἡ² ουκ οιδατε οτι ο κολλωμενος τη πορνη εν σωμα εστιν? “Εσονται” γαρ, φησιν, “οι δυο εις σαρκα μιαν.” 17 Ὁ δε κολλωμενος τω Κυριω εν πνευμα εστιν.

18 Φευγετε την πορνειαν! Παν ἄμαρτημα ὃ εαν ποιηση³ ανθρωπος εκτος του σωματος εστιν, ο δε πορνειων εις το ιδιον σωμα ἄμαρτανει. 19 Ἡ ουκ οιδατε οτι το σωμα⁴ υμων νας του εν υμιν Ἁγιου Πνευματος εστιν, οὔ εχετε απο Θεου, και ουκ εστε εαυτων? 20 Ηγορασθητε γαρ τιμης· δοξασατε δη τον Θεον εν τω σωματι υμων και εν τω πνευματι υμων, ἅτινα εστιν του Θεου.⁵

[About marriage]

7.1 Περι δε ὧν εγραψατε μοι:⁶ καλον ανθρωπω γυναικος μη ἄπτεισθαι. 2 Δια δε τας πορνειας, ἕκαστος την εαυτου γυναικα εχετω, και ἕκαστη τον ιδιον ανδρα εχετω. 3 Τη γυναικι ο ανηρ την οφειλομενην ευνοιαν⁷ αποδιδοτω, ὁμοιως δε και ἡ γυνη τω ανδρι. 4 Ἡ γυνη του ιδιου σωματος ουκ εξουσιαζει, ἀλλ⁸ ὁ ανηρ· ὁμοιως⁹ δε και ο ανηρ του ιδιου σωματος ουκ εξουσιαζει, ἀλλ¹⁰ ἡ γυνη. 5 Μη αποστερειτε αλληλους ει μητι αν εκ συμφωνου προς καιρον, ἵνα σχολαζητε¹¹ τη νηστεια και τη¹² προσευχη, και παλιν επι το αυτο συνερχεσθε¹³ ἵνα μη πειραζη¹⁴ υμας ο Σατανας δια την ακρασιαν υμων.

6 Τουτο δε λεγω κατα συγγνωμην, ου κατ' επιταγην 7 (θελω γαρ¹⁵ παντας ανθρωπους ειναι ὡς και εμαυτον· ἀλλ¹⁶ ἕκαστος ιδιον χαρισμα εχει¹⁷ εκ Θεου, ὅς μεν οὔτως, ὅς¹⁸ δε οὔτως). 8 Λεγω δε τοις¹⁹ αγαμοις και ταις χηραις: καλον αυτοις εστιν²⁰ εαν μεινωσιν ὡς καγω· 9 ει δε ουκ εγκρατευονται, γαμηρατωσαν· κρεισσον²¹ γαρ εστιν γαμησαι ἢ πυρουσθαι.

[Mixed marriages]

10 Τοις δε γεγαμηκοσιν παραγγελλω²² (ουκ εγω ἀλλ²³ ο Κυριος): γυναικα απο ανδρος μη χωρισθηναι 11 (εαν δε και χωρισθη, μενετω αγαμος, ἢ τω ανδρι καταλλαγητω), και ανδρα γυναικα μη αφιεναι. 12 Τοις δε λοιποισ εγω λεγω²⁴ (ουχ ο Κυριος): ει τις αδελφος γυναικα εχει απιστον και αυτη²⁵ συνευδοκει οικειν μετ' αυτου, μη αφιετω αυτην. 13 Και γυνη ἡτις²⁶ εχει ανδρα απιστον και αυτος²⁷ συνευδοκει οικειν μετ' αυτης, μη αφιετω

¹ αρας f³⁵ P⁴⁶ xA,B,C [70%] HF,RP,OC,TR,CP,NU || αρα [30%]

² η f³⁵ xA,B,C [60%] OC,TR[NU] || --- P⁴⁶ [40%] HF,RP,CP

³ ποιηση rell || ποιησει [13%]

⁴ το σωμα f³⁵ P⁴⁶ xB,C [65%] HF,RP,OC,TR,CP,NU || τα σωματα [35%]

⁵ και εν τω πνευματι υμων ατινα εστιν του θεου f³⁵ (96.3%) syr, HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C (3.7%) lat,cop,NU

⁶ μοι f³⁵ A [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xB,C [3%] NU

⁷ οφειλομενην ευνοιαν f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || οφειλην P^{46v} xA,B,C [4%] NU

⁸ ἀλλ rell || ἀλλα xA,B,C [1%] NU

⁹ ὁμοιως rell || ὁμοιος CP

¹⁰ ἀλλ rell || ἀλλα P⁴⁶ xA,B,C [2%] NU

¹¹ σχολαζητε f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || σχολασητε P⁴⁶ xA,B,C [4%] NU || σχολασηται [1%] || σχολαζηται [1%]

¹² νηστεια και τη f³⁵ (92.4%) syr, HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C (6.7%) lat,cop,NU || ~ (0.8%) [homoioteleuton]

¹³ συνερχεσθε f³⁵ P⁴⁶ [56%] || συνερχησθε [40%] HF,RP,OC,TR,CP || ητε xA,B,C [4%] NU

¹⁴ πειραζη rell || πειραζει [15%]

¹⁵ γαρ f³⁵ B [95%] HF,RP,OC,TR,CP || δε P⁴⁶ xA,C [5%] NU

¹⁶ ἀλλ rell || ἀλλα P⁴⁶ B,C [2%] NU

¹⁷ χαρισμα εχει f³⁵ P⁴⁶ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 xA,B [4%] NU || 1 C

¹⁸ ος μεν ουτως ος f³⁵ P⁴⁶ (95.5%) HF,RP,OC,TR,CP || ο 23 ο xA,B,C (3.9%) NU || four other readings (0.7%)

¹⁹ τοις rell || ταις [15%]

²⁰ εστιν f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C [6%] NU

²¹ κρεισσον f³⁵ A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP || κρειττον (P⁴⁶ x)B [2%] NU || κρειτγον [1%]

²² παραγγελλω rell || παραγγελω [5%] CP

²³ ἀλλ rell || ἀλλα xA,B [1%] NU

²⁴ εγω λεγω f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 xA,B,C [6%] NU

²⁵ αυτη rell || αυτη NU

²⁶ ητις f³⁵ A,B [90%] syr,bo, HF,RP,TR,CP || ει τις P⁴⁶ x [10%] lat,sa,OC,NU

²⁷ αυτος f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || ουτος P⁴⁶ xA,B,C [3%] NU

αυτον.¹ 14 Ἁγιασται γαρ ὁ ανηρ ὁ απιστος εν τη γυναικι, και ἡγιασται ἡ γυνη ἡ απιστος εν τω ανδρι.² επει αρα τα τεκνα ὑμων ακαθαρτα εστιν, νυν δε ἁγια εστιν. 15 Ει δε ὁ απιστος χωριζεται, χωριζεσθω—ου δεδουλωται ὁ αδελφος ἡ ἡ αδελφη εν τοις τοιουτοις, εν δε ειρηνη κεκληκεν ἡμας³ ὁ Θεος. 16 Τί γαρ οιδας, γυναι, ει τον ανδρα σωσεις? Ἡ τί οιδας, ανερ, ει την γυναικα σωσεις?

[About other situations]

17 Ει μη ἕκαστω ὡς εμερισεν ὁ Θεος,⁴ ἕκαστον ὡς κεκληκεν ὁ Κυριος,⁵ οὕτως περιπατειτω (και οὕτως εν ταις εκκλησιαις πασαις⁶ διατασσομαι). 18 Περιτετμημενος τις εκληθη? Μη επισπασθω. Εν ακροβυστια τις εκληθη?⁷ Μη περιτεμνεσθω. 19 Ἡ περιτομη ουδεν εστιν και ἡ ακροβυστια ουδεν εστιν, αλλα τηρησις εντολων Θεου. 20 Ἐκαστος εν τη κλησει ἢ εκληθη, εν ταυτη μενετω. 21 Δουλος εκληθης? Μη σοι μελετω, αλλ' ει και δυνασαι ελευθερος γενεσθαι, μαλλον χρησαι. 22 Ὁ γαρ εν Κυριω κληθεις δουλος απελευθερος Κυριου εστιν. Ὁμοιως και⁸ ὁ ελευθερος κληθεις δουλος εστιν Χριστου. 23 Τιμησ ηγορασθητε· μη γινεσθε δουλοι ανθρωπων. 24 Ἐκαστος εν ὧ εκληθη, αδελφοι, εν τουτω μενετω παρα⁹ Θεω.

[About virgins]

25 Περι δε των παρθενων επιταγην Κυριου ουκ εχω, γνωμην δε διδωμι ὡς ηλημενος ὑπο Κυριου πιστος ειναι. 26 Νομιζω ουν τουτο καλον ὑπαρχειν δια την ενεστωσαν αναγκην—ὅτι καλον ανθρωπω το οὕτως ειναι: 27 Δεδεσαι γυναικι? Μη ζητει λυσιν. Δελυσαι απο γυναικος? Μη ζητει γυναικα. 28 Εαν δε και γημης,¹⁰ ουχ ἡμαρτες· και εαν γημη ἡ παρθενος, ουχ ἡμαρτεν. Θλιψιν δε τη σαρκι ἔξουσιν οἱ τοιουτοι, εγω δε ὑμων φειδομαι.

[A sense of urgency]

29 Τουτο δε φημι, αδελφοι,¹¹ ὁ καιρος συνεσταλμενος· το λοιπον εστιν¹² ἵνα και οἱ εχοντες γυναικας ὡς μη εχοντες ωσιν, 30 και οἱ κλαιοντες ὡς μη κλαιοντες, και οἱ χαιροντες ὡς μη χαιροντες, και οἱ αγοραζοντες ὡς μη κατεχοντες, 31 και οἱ χρωμενοι τω κοσμῳ¹³ τουτω¹⁴ ὡς μη καταχρωμενοι· παραγει γαρ το σχημα του κοσμου τουτου.

[Marriage again]

32 Θελω δε ὑμας αμεριμνους ειναι. Ὁ αγαμος μεριμνα τα του Κυριου: πως αρεσει¹⁵ τω Κυριω. 33 Ὁ δε¹⁶ γαμησας μεριμνα τα του κοσμου: πως αρεσει¹⁷ τη γυναικι. 34 Μεμερισται και¹⁸ ἡ γυνη και ἡ παρθενος. Ἡ αγαμος¹⁹ μεριμνα τα του Κυριου, ἵνα ἡ ἁγια και²⁰ σωματι και¹ πνευματι· ἡ δε γαμησασα μεριμνα τα του κοσμου: πως αρεσει² τω

¹ αυτον f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || τον ανδρα P⁴⁶A,B,C [3%] NU || 1 ανδρα x

² ανδρι f³⁵ (94.9%) syr^h,HF,RP,OC,TR,CP || αδελφω P⁴⁶x A,B,C (3.5%) cop,NU || 1 πιστω (0.8%) lat,syr^p || two other readings (0.7%)

³ ημας f³⁵ P⁴⁶B [96%] lat,syr,sa,HF,RP,OC,TR,CP || υμας x A,C [4%] bo,NU

⁴ εμερισεν ο θεος f³⁵ (87.6%) HF,RP,OC,TR,CP || ~ 231 A (4.9%) || 12 κυριος P⁴⁶C (5.1%) NU || 1 κυριος (1.2%) || μεμερικεν 2 κυριος x B (0.7%) || three other readings (0.5%)

⁵ θεος εκαστον ως κεκληκεν ο κυριος f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 623451 P⁴⁶x A,B,C [7%] NU

⁶ ταις εκκλησιαις πασαις f³⁵ P⁴⁶A,B,C [95%] HF,RP,OC,TR,NU || ~ 312 x [5%] CP

⁷ τις εκληθη f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ κεκληται 1 P⁴⁶x A,B [4%] NU || 1 κεκληται P¹⁵ [1%]

⁸ και f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P¹⁵⁽⁴⁶⁾x A,B [3%] NU || δε [1%] || δε 1 [3%]

⁹ παρα f³⁵ P⁴⁶x B [93%] HF,RP,CP,NU || 1 τω A [7%] OC,TR

¹⁰ γημης f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || γαμησης P⁴⁶x B [3%] NU || γαμηση A || λαβης γυναικα [1%]

¹¹ αδελφοι *rell* || 1 οτι [12%]

¹² το λοιπον εστιν f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 312 P⁴⁶x A,B [5%] NU || ~ 32 P¹⁵ [1%] || three other readings [1%]

¹³ τω κοσμῳ f³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP || τον κοσμον P^{15,46}x A,B [2%] NU

¹⁴ τουτω *rell* || --- P^{15,46}x A,B [1%] NU || τουτον [1%]

¹⁵ αρεσει f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || αρεση P⁴⁶x A,B [4%] NU

¹⁶ δε *rell* || --- [2%] CP

¹⁷ αρεσει f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || αρεση P⁴⁶x A,B [4%] NU

¹⁸ μεμερισται και f³⁵ [88%] HF,RP,OC,CP || 212 P^{15,46}x A,B [7%] NU || 1 [5%] TR (OC is in small print.)

¹⁹ και η παρθενος η αγαμος f³⁵ (93.4%) HF,RP,OC,TR,CP || 4512345 P⁴⁶x A (2.4%) || ~ 45123 P¹⁵B (3.7%) NU || three other readings (0.5%)

²⁰ και f³⁵ P⁴⁶A [95%] HF,RP,OC,TR,CP || 1 τω x B [4%] NU || 1 το [1%]

ανδρι. 35 Τούτο δε προς το ὑμων αυτων συμφερων³ λεγω, ουχ ινα βροχον ὑμιν επιβαλω, αλλα προς το ευσχημον, και ευπροσεδρον⁴ τω Κυριω απερισπαστως.

36 Ει δε τις ασχημονειν επι την παρθενον αυτου νομιζει, εαν η ὑπερακμος και οὔτως οφειλει γινεσθαι, ὃ θελει ποιειτω· ουχ ἀμαρτανει· γαμειτωσαν. 37 Ὅς δε ἔστηκεν ἔδραιος εν τη καρδια,⁵ μη εχων αναγκην, εξουσιαν δε εχει περι του ιδιου θεληματος, και τουτο κεκρικεν εν τη καρδια αυτου⁶ του⁷ τηρειν την ἑαυτου παρθενον, καλως ποιει.⁸ 38 Ὡστε και ὁ εκγαμιζων⁹ καλως¹⁰ ποιει,¹¹ ὁ δε¹² μη εκγαμιζων¹³ κρεισσον ποιει.¹⁴

39 Γυνη δεδετα νομω¹⁵ εφ' ὅσον χρονον ζη ὁ ανηρ αυτης, εαν δε και¹⁶ κοιμηθη ὁ ανηρ,¹⁷ ελευθερα εστιν ὧ θελει γαμηθηναι—μονον εν Κυριω. 40 Μακαριωτερα δε εστιν εαν οὔτως μεινη, κατα την εμην γνωμην· δοκω δε καγω Πνευμα Θεου εχειν.

[About things offered to idols]

8.1 Περι δε των ειδωλοθυτων: οιδαμεν ὅτι παντες γνωσιν εχομεν. Ἡ γνωσις φυσιοι, η̄ δε αγαπη οικοδομει. 2 Ει δε¹⁸ τις δοκει ειδεναι¹⁹ τι, ουδεπω ουδεν εγνωκεν²⁰ καθως δει γνωμαι. 3 Ει δε τις αγαπα τον Θεον, οὔτος εγνωσται ὑπ' αυτου.

[Idols are really nothing]

4 Περι της βρωσεως ουν των ειδωλοθυτων, οιδαμεν ὅτι ουδεν ειδωλον εν κοσμω, και ὅτι ουδεις Θεος ἕτερος²¹ ει μη εις. 5 Και γαρ ειπερ εισιν λεγομενοι 'θεοι', ειτε εν ουρανω ειτε επι της²² γης (ὡσπερ εισιν 'θεοι' πολλοι και 'κυριοι' πολλοι), 6 αλλ' ἡμιν εις Θεος, ὁ Πατηρ, ἐξ οὔ τα παντα και ἡμεις εις αυτον, και εις Κυριος Ιησους Χριστος, δι' οὔ τα παντα και ἡμεις δι' αυτου.

[Respect the other's conscience]

7 Αλλ' ουκ εν πασιν η̄ γνωσις· τινες δε τη συνειδησει²³ του ειδωλου, ἕως αρτι²⁴ ὡς ειδωλοθυτον εσθιουσιν, και η̄ συνειδησις αυτων ασθειας ουσα μολυνεται. 8 Βρωμα δε ἡμας²⁵ ου παριστησιν²⁶ τω Θεω· ουτε γαρ¹ εαν φαγωμεν περισσεουμεν,² ουτε εαν μη φαγωμεν ὑστερουμεθα.³

¹ και f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || 1 τω P⁴⁶ xA,B [6%] NU

² αρεσει f³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP || αρεση P⁴⁶ xA,B [2%] NU

³ συμφερων f³⁵ [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP || συμφορον P^{15,46} xA,B [1.5%] NU

⁴ ευπροσεδρον f³⁵ [85%] HF,RP,TR || ευπαρεδρον P⁴⁶ xA,B [15%] OC,CP,NU

⁵ εδραιος εν τη καρδια f³⁵ [91%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 234 αυτου 1 xA,B [4%] NU || ~ 234 αυτου P^{46v} [1%] || 1234 αυτου [3%]

⁶ καρδια αυτου f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ιδια 1 xA,B [3%] NU || 1 [2%]

⁷ του f³⁵ [75%] HF,RP,OC,TR,CP || --- (x)A,B [20%] NU || το [5%]

⁸ ποιει f³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP || ποιησει P⁴⁶ xA,B [2%] NU

⁹ εκγαμιζων f³⁵ (72.2%) HF,RP,OC,TR,CP || γαμιζων P⁽¹⁵⁾⁴⁶ x(A)B (12.8%) NU || εγγαμιζων (5.6%) || long omissions (9.4%)

¹⁰ καλως f³⁵ (83.1%) HF,RP,OC,TR,CP || την εαυτου παρθενον 1 P¹⁵ xA (6.8%) NU || την παρθενον εαυτου 1 B (0.3%) || την παρθενον αυτου 1 P⁴⁶ (0.3%) || long omissions (9.4%)

¹¹ ποιει rell || ποιη CP || ποιησει P^{15,46} B [1.5%]

¹² ο δε f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || και ο P⁴⁶ xA,B [5%] NU

¹³ εκγαμιζων f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || γαμιζων P⁴⁶ xA,B [5%] NU

¹⁴ ποιει f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || ποιησει P⁴⁶ xA,B [3%] NU

¹⁵ νομω f³⁵ (96.8%) HF,RP,OC,TR,CP || --- P^{15,46} xA,B (2.6%) NU || γαμω (0.7%)

¹⁶ και f³⁵ [80%] HF,RP,CP || --- P⁴⁶ xA,B [20%] OC,TR,NU

¹⁷ ανηρ f³⁵ P⁴⁶ xA,B [88%] HF,RP,CP,NU || 1 αυτης [12%] OC,TR

¹⁸ δε f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B [5%] NU

¹⁹ ειδεναι f³⁵ [86%] HF,RP,OC,TR,CP || εγνωκεναι P⁴⁶ xA,B [4%] NU || ειναι [10%]

²⁰ ουδεπω ουδεν εγνωκεν f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ουπω εγνω P⁴⁶ xA,B [3%] NU || 1 εγνω [1%] || three other readings [1%]

²¹ ετερος f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B [5%] NU

²² της f³⁵ [60%] OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B [40%] HF,RP,NU

²³ συνειδησει f³⁵ (95.5%) lat,syr,HF,RP,OC,TR,CP || συνιθηεια (x)A,B (4.5%) cop,NU

²⁴ του ειδωλου εως αρτι f³⁵ A [94%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 3412 xB [3%] NU || 1 ειδωλοθυτου 34 [3%]

²⁵ ημας rell || υμας x [15%]

²⁶ παριστησιν f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || παραστησει P⁴⁶ xA,B [3%] NU

9 Βλεπετε δε μη πως ἡ ἐξουσια ὑμων αὐτῆ προσκομμα γενηται τοις ασθενουσιν.⁴ 10 Εαν γαρ τις ἰδῃ σε τον εχοντα γνωσιν εν ειδωλειω⁵ κατακειμενον, ουχι ἡ συνειδησις αυτου, ασθενους οντος, οικοδομηθησεται εις το τα ειδωλοθυτα εσθιειν? 11 Και απολειται⁶ ὁ ασθενων αδελφος επι τη ση γνωσει,⁷ δι' ὃν Χριστος απεθανεν. 12 Οὕτως δε ἄμαρτανοντες εις τους αδελφους και τυπτοντες αυτων την συνειδησιν ασθενουσαν, εις Χριστον ἄμαρτανετε. 13 Διοπερ ει βρωμα σκανδαλιζει τον αδελφον μου, ου μη φαγω κρεα εις τον αιωνα, ἵνα μη τον αδελφον μου σκανδαλισω.

[The 'rights' of an apostle]

9.1 Ουκ ειμι αποστολος? Ουκ ειμι ελευθερος?⁸ Ουχι Ιησουν Χριστον⁹ τον Κυριον ἡμων ἑωρακα?¹⁰ Ου το εργον μου ὑμεις εστε εν Κυριω? 2 Ει αλλοις ουκ ειμι αποστολος, αλλα γε ὑμιν ειμι, ἡ γαρ σφραγίς της εμης¹¹ αποστολης ὑμεις εστε εν Κυριω. 3 Ἡ εμη απολογία τοις εμε ανακρινουσιν αὐτῆ εστιν:¹² 4 Μη ουκ εχομεν εξουσιαν φαγειν και πιειν?¹³ 5 Μη ουκ εχομεν εξουσιαν αδελφην γυναικα περιαγειν, ὡς και οἱ λοιποι αποστολοι και οἱ αδελφοι του Κυριου, και Κηφας? 6 Ἡ μονος εγω και Βαρναβας ουκ εχομεν εξουσιαν του¹⁴ μη εργαζεσθαι? 7 Τίς στρατευεται ἰδιοις οψωνιοις ποτε? Τίς φυτευει αμπελωνα και εκ του καρπου¹⁵ αυτου ουκ εσθιει? Ἡ¹⁶ τίς ποιμαινει ποιμνην και εκ του γαλακτος της ποιμνης ουκ εσθιει? 8 Μη κατα ανθρωπον ταυτα λαλω?¹⁷ Ἡ ουχι¹⁸ και ὁ νομος ταυτα¹⁹ λεγει? 9 Εν γαρ τω Μωσεως²⁰ νομῷ²¹ γεγραπται: "Ου φιμωσεις²² βουν ἄλωντα."²³ Μη των βων μελει²⁴ τω Θεω, 10 ἡ δι' ἡμας παντως λεγει? Δι' ἡμας γαρ εγραφη, ὅτι επ' ελπιδι οφειλει²⁵ ὁ²⁶ αροτριων αροτριαν, και ὁ ἄλων²⁷ της ελπιδος αυτου μετεχειν επ' ελπιδι.²⁸

¹ γαρ f³⁵ (95.4%) HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ ⋈A,B (3.9%) NU || long omission (0.7%)

² περισσεουμεν f³⁵ P⁴⁶ ⋈A (90.4%) HF,RP,OC,TR,NU || περισσεουμεν (4.3%) CP || περισσεουμεθα B (3.6%) || --- (1%) || long omission (0.7%)

³ φαγωμεν περισσεουμεν ουτε εαν μη φαγωμεν υστερουμεθα f³⁵ ⋈ (94.9%) HF,RP,OC,TR,CP || ~ 5673412 P⁴⁶B (2.6%) NU || ~ 5123467 A (0.3%) || omit various words (1.5%) || long omission (0.7%)

⁴ ασθενουσιν f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || ασθενουσιν P⁴⁶ ⋈A,B [4%] NU

⁵ ειδωλειω *rell* || ειδωλιω (⋈A)B [15%]

⁶ και απολειται f³⁵ (93%) HF,RP,OC,TR,CP || 1 απολλυται (4.5%) || απολλυται γαρ P⁴⁶ ⋈B (0.9%) NU || απολλυται ουν A (0.3%) || four confections (1.4%)

⁷ αδελφος επι τη ση γνωσει f³⁵ (94.5%) HF,RP,OC,TR,CP || 1 εν 345 (3.9%) || ~ εν 34 (-ση B) 5 ο 1 P⁴⁶ ⋈A(B) (1.5%) NU

⁸ αποστολος ουκ ειμι ελευθερος f³⁵ (93.2%) HF,RP,OC,TR,CP || ~ 4231 P⁴⁶ ⋈A,B (5.8%) NU || 234 (0.5%) || ~ 231 (0.5%)

⁹ χριστον f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ ⋈A,B [5%] NU

¹⁰ εωρακα f³⁵ P⁴⁶ [98%] HF,RP,OC,TR,CP,UBS || εωρακα ⋈B [2%] N-A

¹¹ της εμης f³⁵ P⁴⁶ [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ μου 1 ⋈B [1.5%] NU || A omits the whole verse [homoioteleuton]

¹² αυτη εστιν f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 ⋈A,B [3%] NU

¹³ πιειν f³⁵ A [97.5%] HF,RP,OC,TR,CP || πιειν P⁴⁶B,NU || ποιειν [1%] || πιιν ⋈ [1%]

¹⁴ του f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ ⋈A,B [5%] NU

¹⁵ εκ του καρπου f³⁵ P⁴⁶ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || τον καρπον ⋈A,B,C [3%] NU

¹⁶ η *rell* || --- B [15%]

¹⁷ λαλω f³⁵ ⋈A,B,C [95%] HF,RP,OC,TR,NU || λεγω P⁴⁶ [5%] CP

¹⁸ ουχι f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ ⋈A,B,C [4%] NU

¹⁹ ταυτα f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || 1 ου P⁴⁶ ⋈A,B,C [4%] NU

²⁰ μωσεως f³⁵ [73%] OC || μωυσεως ⋈B,C [20%] HF,RP,TR,CP,NU || μωυσεος [5%] || μωσεος [2%]

²¹ μωσεως νομῷ f³⁵ ⋈A,B,C [90%] HF,RP,OC,TR,NU || ~ 21 [10%] (CP) || 2 P⁴⁶

²² φιμωσεις f³⁵ P⁴⁶ ⋈A,C [99%] HF,RP,OC,TR,CP || κημωσεις B [1%] NU

²³ ἄλωντα f³⁵ [30%] || ἄλωντα *rell* (The noun equivalent is everywhere spelled with rough breathing; since collators have generally not registered aspiration, it is hard to know what the witness of the mass of minuscules may be.)

²⁴ μελει *rell* || μελλει [22%] || μελη [3%]

²⁵ επ ελπιδι οφειλει f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 312 ⋈A,B,C [5%] NU || οφειλει εφ ελπίζει P⁴⁶

²⁶ ο *rell* || --- CP

²⁷ ἄλων f³⁵ [30%] || ἄλων *rell*

²⁸ της ελπιδος αυτου μετεχειν επ ελπιδι f³⁵ (93.5%) HF,RP,OC,TR,CP || 1234 (1.7%) || ~ 5 (εφ A) 6 του 4 ⋈(A)B,C (3.7%) NU || four other readings P⁴⁶ (1%)

[To live from the Gospel]

11 Ει ἡμεῖς ὑμῖν τα πνευματικά εσπειραμεν, μέγα ει ἡμεῖς ὑμῶν τα σαρκικά θερῖσομεν? 12 Ει ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν² μετεχουσιν, ου μαλλον ἡμεῖς? Ἀλλ' ουκ ἐχρησαμεθα τῇ ἐξουσία ταυτῇ, ἀλλὰ παντὰ στεγομεν ἵνα μη ἐγκοπῆν τινα³ δώμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. 13 Οὐκ οἰδατε ὅτι οἱ τα ἱερά εργαζόμενοι⁴ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρευοντες⁵ τῷ θυσιαστηρίῳ συμεριζονται? 14 Οὕτως και ὁ Κύριος διεταξεν τοῖς το εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν.

[To forego a right]

15 Ἐγὼ δε οὐδενι ἐχρησαμην⁶ τούτων, ουκ ἐγραψα δε ταυτὰ ἵνα οὕτως γενῆται ἐν ἐμοι· καλον γὰρ μοι μαλλον ἀποθανεῖν ἢ το καυχῆμα μου ἵνα τις κενῶσῃ⁷ 16—ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι,⁸ ουκ ἐστὶν μοι καυχῆμα, ἀναγκῆ γὰρ μοι ἐπικεῖται· οὐαὶ δὲ⁹ μοι ἐστὶν ἐὰν μη εὐαγγελίζωμαι!¹⁰ 17 (Εἰ γὰρ ἔκων τούτο πρᾶσσω, μισθον ἐχῶ· ἐι δε ἀκων, οικονομίαν πεπιστευμαι.) 18 Τίς οὖν μοι ἐστὶν¹¹ ὁ μισθός? Ἴνα εὐαγγελιζόμενος ἀδαπανον θῆσω το εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ,¹² εἰς το μη καταχρησασθαι τῇ ἐξουσία μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

[All things to all men]

19 Ἐλευθερός γὰρ ὢν ἐκ παντῶν, πασιν ἐμαυτον ἐδουλώσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω: 20 Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαίος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπο νόμον ὡς ὑπο νόμον,¹³ ἵνα τοὺς ὑπο νόμον κερδήσω· 21 τοῖς ἀνομοῖς ὡς ἀνομὸς (μη ὢν ἀνομὸς θεῶ¹⁴ ἀλλ' ἐννομὸς Χριστῷ),¹⁵ ἵνα κερδήσω ἀνομους.¹⁶ 22 ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς¹⁷ ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω. Τοῖς πασιν γέγονα τα¹⁸ παντὰ, ἵνα παντὸς τινὰς σώσω. 23 Τούτο¹⁹ δε ποιῶ διὰ το εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνός²⁰ αὐτοῦ γενῶμαι.

[Even an apostle can be rejected]

24 Οὐκ οἰδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρεχοντες παντες μεν τρεχουσιν, εἰς δε λαμβανει το βραβειον? Οὕτως τρεχετε ἵνα καταλαβῆτε. 25 Πᾶς δε ὁ ἀγωνιζόμενος παντὰ ἐγκρατευεται—ἐκεῖνοι μεν οὖν ἵνα φθαρτον στεφανον λαβῶσιν, ἡμεῖς δε ἀφθαρτον. 26 Ἐγὼ τοῖνυν οὕτως τρεχῶ, ὡς ουκ ἀθῆλως· οὕτως πικτεῦω, ὡς ουκ ἀερα δαιρων.²¹ 27 Ἀλλ'²² ὑπόπιαζω¹ μου το σῶμα και δουλαγωγῶ, μη πῶς ἀλλοις κηρυξᾶς, αὐτὸς ἀδοκιμὸς γενῶμαι.

¹ θερῖσομεν *rell* || θερῖσωμεν [9%] CP

² ἐξουσίας ὑμῶν **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 P⁴⁶ **κ**A,B,C [4%] NU

³ ἐγκοπῆν τινα **f**³⁵ [67%] HF,RP,OC,TR,CP || ἐκκοπῆν 2 [30%] || ~ 21 A(B)C [2%] NU || ~ 2 ἐκκοπῆν **κ** [1%] || one other reading

⁴ εργαζόμενοι **f**³⁵ P⁴⁶A,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP || 1 τα **κ**B [2%] [NU]

⁵ προσεδρευοντες **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || παρεδρευοντες P⁴⁶ **κ**A,B,C [4%] NU

⁶ οὐδενι ἐχρησαμην **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || ου κερημαι οὐδενι P⁴⁶ **κ**A,B,C [4%] NU

⁷ ἵνα τις κενῶσῃ **f**³⁵ [89%] HF,RP,OC,TR,CP || 12 κενῶσει C [8%] || οὐδεις κενῶσει P⁴⁶ (**κ**)B [1.5%] NU || οὐθεις μη κενῶσει A || 12 ου μη 3 [1%]

⁸ εὐαγγελίζωμαι *rell* || εὐαγγελίζομαι [20%] || two other readings [1%]

⁹ δε **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || γὰρ P⁴⁶ **κ**A,B,C [5%] NU

¹⁰ εὐαγγελίζωμαι **f**³⁵ P⁴⁶ **κ**A [79%] HF,RP,OC,TR,CP || εὐαγγελισῶμαι B,C [1%] [NU] || εὐαγγελίζομαι [20%]

¹¹ μοι ἐστὶν **f**³⁵ P⁴⁶B (80.7%) HF,RP,OC,TR,CP || μου 2 **κ**A,C (13.1%) NU || ~ ἐσται 1 (0.5%) || 2 (2.6%) || 1 (0.3%) || --- (2.7%)

¹² τοῦ χριστοῦ **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ **κ**A,B,C [4%] NU

¹³ νόμον **f**³⁵ (92.2%) *syr*^p, HF,RP,OC,TR,CP || 1 μη ὢν αὐτός ὑπο 1 **κ**A,B,C (6.8%) *lat,syr*^h,*cop*,NU || long omissions (1%)

¹⁴ θεῶ **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || θεοῦ P⁴⁶ **κ**A,B,C [5%] NU

¹⁵ χριστῷ **f**³⁵ [90%] HF,RP,OC,TR,CP || χριστοῦ P⁴⁶ **κ**A,B,C [10%] NU

¹⁶ κερδήσω ἀνομους **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 [2%] || 1 τοὺς 2 P⁴⁶ || κερδανω τοὺς 2 **κ**A,B,C [3%] NU || κερδανω 2 [1%]

¹⁷ ὡς **f**³⁵ C [99%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ **κ**A,B [1%] NU

¹⁸ τα **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ **κ**A,B,C [3%] NU

¹⁹ τούτο **f**³⁵ (92.9%) HF,RP,OC,TR,CP || παντὰ P⁴⁶ **κ**A,B,C (7.1%) NU

²⁰ συγκοινωνός *rell* || συκοινωνός CP

²¹ δαιρων **f**³⁵ [35%] CP || δερων P⁴⁶ **κ**A,B,C [65%] HF,RP,OC,TR,NU

²² ἀλλ' *rell* || ἀλλὰ P⁴⁶B [2%] NU

[Learn from Israel]

10.1 Ου θελω δε² υμας αγνοειν, αδελφοι, οτι οι πατερες ημων παντες υπο την νεφελην ησαν και παντες δια της θαλασσης διηλθον 2—και παντες εις τον Μωυσην³ εβαπτισαντο⁴ εν τη νεφελη και εν τη θαλασση—3 και παντες το αυτο βρωμα πνευματικον εφαγον⁵ 4 και παντες το αυτο πομα πνευματικον επιον.⁶ επινον γαρ εκ πνευματικης ακολουθουσης πετρας, η δε πετρα⁷ ην ο Χριστος. 5 Αλλ' ουκ εν τοις πλειοσιν αυτων ευδοκησεν ο Θεος—κατεστρωθησαν γαρ εν τη ερημω!

[Examples]

6 Ταυτα δε τυποι ημων εγενηθησαν, εις το μη ειναι ημας επιθυμητας κακων καθως κακεινοι επεθυμησαν. **7** Μηδε ειδωλολατραι γινεσθε, καθως τινες αυτων· ωσπερ⁸ γεγραπται: “Εκαθισεν ο λαος⁹ φαγειν και πιειν,¹⁰ και ανεστησαν παιζειν.” **8** Μηδε πορνευωμεν, καθως τινες αυτων επορνευσαν—και επεσον¹¹ εν¹² μια ημερα εικοσιτρεις χιλιαδες! **9** Μηδε εκπειραζωμεν τον Χριστον,¹³ καθως και¹⁴ τινες αυτων επειρασαν—και υπο των οφεων απωλοντο!¹⁵ **10** Μηδε γογγυζετε, καθως και¹⁶ τινες αυτων εγογγυσαν—και απωλοντο υπο του ολοθρευτου!

11 Ταυτα δε παντα¹⁷ τυποι συνεβαινον¹⁸ εκεινοις, εγραφη δε προς νουθεσιαν ημων, εις ους τα τελη των αιωνων κατηντησεν.¹⁹ **12** Ώστε ο δοκων εσταναι βλεπετω μη πεση! **13** Πειρασμος υμας ουκ ειληφεν ει μη ανθρωπινος, δυνατος²⁰ δε ο Θεος, ος ουκ εασει υμας πειρασθηναι υπερ ο δυνασθε, αλλα ποιησει συν τω πειρασμω και την εκβασιν, του δυνασθαι υμας²¹ υπενεγκειν.

[Eschew idolatry]

14 Διοπερ,²² αγαπητοι μου,²³ φυεγετε απο της ειδωλολατριας!²⁴ **15** Ώς φρονιμοις λεγω· κρινατε υμεις ο φημι. **16** Το ποτηριον της ευλογιας ο ευλογουμεν, ουχι κοινωνια του αιματος του Χριστου εστιν?²⁵ Τον αρτον ον κλωμεν, ουχι κοινωνια του σωματος του Χριστου εστιν? **17** Οτι εις αρτος, εν σωμα οι πολλοι εσμεν, οι γαρ παντες εκ του ενος

¹ υποπιαζω f³⁵ xA,B,C [62%] HF,RP,TR,NU || υποπιαζω P⁴⁶ [34%] OC,CP || υποπιεζω [4%]

² δε f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || γαρ P⁴⁶ xA,B,C [4%] NU

³ μωυσην *rell* || μωσην xA [5%] TR || μωυσεα P⁴⁶

⁴ εβαπτισαντο f³⁵ B [90%] HF,RP,OC,TR,CP || εβαπτιζοντο P⁴⁶ || εβαπτισθησαν xA,C [10%] NU

⁵ βρωμα πνευματικον εφαγον f³⁵ xC [94%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 213 P⁴⁶B [3%] NU || ~ 231 A [1%] || four other readings [2%]

⁶ πομα πνευματικον επιον f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 231 P⁴⁶ xA,B,C [3%] NU || three other readings [1%]

⁷ δε πετρα f³⁵ P⁴⁶ A,C [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 xB [1.5%] NU

⁸ ωσπερ f³⁵ P⁴⁶ xA,B [90%] HF,RP,CP,NU || ως C [10%] OC,TR

⁹ λαος *rell* || 1 του [1%] CP

¹⁰ πιειν f³⁵ A,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP || πειν P⁴⁶B [1%] NU || πιν x || ποιειν [1%]

¹¹ επεσον f³⁵ P⁴⁶ [90%] HF,RP,OC,TR,CP || επεσαν xA,B,C [10%] NU

¹² εν f³⁵ A,C [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xB [1.5%] NU

¹³ χριστον *rell* || κυριον xB,C (7.3%) || θεον A (2.7%) || --- (0.9%)

¹⁴ και f³⁵ C [88%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B [12%] NU

¹⁵ απωλοντο f³⁵ C [99%] HF,RP,OC,TR,CP || απωλυντο P⁴⁶ || απωλλυντο xB [1%] NU

¹⁶ καθως και f³⁵ (79.1%) HF,RP,OC,TR,CP || 1 A,C (17.6%) || καθαπερ P⁴⁶ xB (1%) NU || long omissions (2.2%)

¹⁷ ταυτα δε παντα f³⁵ C [96%] lat,syr,bo,HF,RP,OC,TR,CP || ~ 321 x [2%] || 12 A,B [2%] sa,NU

¹⁸ τυποι συνεβαινον f³⁵ (86.8%) HF,RP,OC,TR,CP || τυπικως συνεβαινεν P⁴⁶ xB,C (8.4%) NU || τυπικως 2 A (2.4%) || 1 συνεβαινεν (0.9%) || 2 (0.9%) || three other readings (0.7%)

¹⁹ κατηντησεν f³⁵ A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP || κατηντηκεν P⁴⁶ xB [2%] NU || two other readings [1%]

²⁰ δυνατος f³⁵ [30%] CP || πιστος P⁴⁶ xA,B,C [70%] HF,RP,OC,TR,NU

²¹ υμας f³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP || ημας [3%] || --- P⁴⁶ xA,B,C [5%] NU (OC is in small print.)

²² διοπερ *rell* || διο [5%] CP

²³ αγαπητοι μου *rell* || ~ αδελφοι 21 CP

²⁴ ειδωλολατριας f³⁵ P⁴⁶ (x)B,C [64%] OC,CP || ειδωλολατρειας A [35%] HF,RP,TR,NU || ειδωλολατρεας [1%]

²⁵ του αιματος του χριστου εστιν f³⁵ xC [99%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 51234 P⁴⁶A,B [1%] NU

αρτου μετεχομεν. 18 Βλεπετε τον Ισραηλ κατα σαρκα: ουχι¹ οί εσθιοντες τας θυσιας κοινωνοι του θυσιαστηριου εισιν?

[Idol = demon]

19 Τί ουν φημι? ‘Οτι ειδωλον τί εστιν, ή ότι ειδωλοθυτον² τί εστιν? 20 Αλλ’ ότι ἄ θυει³ τα εθνη⁴ δαιμονιοις θυει και ου Θεω.⁵ Ου θελω δε ύμας κοινωνους των δαιμονιων γινεσθαι. 21 Ου δυνασθε ποτηριον Κυριου πινειν και ποτηριον δαιμονιων· ου δυνασθε τραπεζης Κυριου μετεχειν και τραπεζης δαιμονιων. 22 Ἐ παραζήλουμεν τον Κυριον? Μη ισχυροτεροι αυτου εσμεν?

[About conscience]

23 Παντα μοι⁶ εξεστιν, αλλ’ ου παντα συμφερει. Παντα μοι⁷ εξεστιν, αλλ’ ου παντα οικοδομει. 24 Μηδεις το έαυτου ζητειτω, αλλα⁸ το του έτερου έκαστος.⁹ 25 Παν το εν μακελλω πωλουμενον εσθιετε, μηδεν ανακρινοντες δια την συνειδησιν· 26 ‘του γαρ Κυριου¹⁰ ή γη και το πληρωμα αυτης.’ 27 Ει δε¹¹ τις καλει ύμας των απιστων και θελετε¹² πορευεσθαι, παν το παρατιθεμενον ύμιν εσθιετε, μηδεν ανακρινοντες δια την συνειδησιν. 28 Εαν δε τις ύμιν ειπη, ‘Τουτο ειδωλοθυτον¹³ εστιν,’ μη εσθιετε δι’ εκεινον τον μνησσαντα και την συνειδησιν· ‘του γαρ Κυριου ή γη και το πληρωμα αυτης.’¹⁴ 29 Συνειδησιν, δε λεγω, ουχι την έαυτου αλλα την του έτερου.

[Do all to the glory of God]

‘Ινα τί γαρ ή ελευθερια μου κρινεται ύπο αλλης συνειδησεως? 30 Ει¹⁵ εγω χαριτι μετεχω, τί βλασφημουμαι ύπερ ου εγω ευχαριστω? 31 Ειτε ουν εσθιετε ειτε πινετε, ειτε τι ποιειτε, παντα εις δοξαν Θεου ποιειτε. 32 Απροσκοποι γινεσθε και Ιουδαιοις¹⁶ και Ἐλλησιν και τη εκκλησια του Θεου 33—καθως καγω παντα πασιν αρεσκω, μη ζητων το εμαυτου συμφερον¹⁷ αλλα το των πολλων, ινα σωθωσιν. 11.1 Μιμηται μου γινεσθε καθως καγω Χριστου.

The nature of church life]

[About women]

11.2 Επαινω δε ύμας, αδελφοι,¹⁸ ότι παντα μου μεμνησθε, και καθως παρεδωκα ύμιν, τας παραδοσεις¹⁹ κατεχετε. 3 Θελω δε ύμας ειδεναι ότι παντος ανδρος ή κεφαλη ο Χριστος εστιν, κεφαλη δε γυναικος ο ανηρ, κεφαλη δε²⁰ Χριστου ο Θεος. 4 Πας ανηρ προσευχομενος ή προφητευων κατα κεφαλης εχων καταισχυνει την κεφαλην αυτου.²¹ 5 Πασα δε γυνη

¹ ουχι f³⁵ P⁴⁶B [97%] HF,RP,OC,TR,CP || ουχι xA,C [3%] NU

² ειδωλον τι εστιν η οτι ειδωλοθυτον f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || 12346 [1%] || ~ 623451 B [3%] NU || ~ 612 P⁴⁶xA,C [2%]

³ θυει f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP || θυουσιν P⁴⁶xA,B,C [7%] NU

⁴ τα εθνη f³⁵ P⁴⁶xA,C [99%] HF,RP,OC,TR,CP || --- B [1%] NU

⁵ θυει και ου θεω f³⁵ [95%] lat,syr,HF,RP,OC,TR,CP || θυουσιν 234 [2%] || ~ 234 θυουσιν xA,B,C [3%] [NU]

⁶ μοι f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶xA,B,C [3%] NU

⁷ μοι f³⁵ [87%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶xA,B,C [3%] NU || long omission [10%] [homoioteleuton]

⁸ αλλα rel || 1 και [12%]

⁹ ετερου εκαστος f³⁵ (89.5%) HF,RP,OC,TR,CP || 1 P⁴⁶x(A)B,C (4.6%) NU || πλησιον 2 (5.9%)

¹⁰ γαρ κυριου f³⁵ P⁴⁶A [90%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 xB,C [3%] NU || long omission [7%]

¹¹ δε f³⁵ C [88%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶xA,B [4%] NU || long omission [8%]

¹² θελετε rel || θελεται x [10%]

¹³ ειδωλοθυτον f³⁵ C [99%] HF,RP,OC,TR,CP || ιεροθυτον P⁴⁶xA,B [1%] NU

¹⁴ του γαρ κυριου η γη και το πληρωμα αυτης f³⁵ (91.2%) HF,RP,OC,TR,CP || --- xA,B,C (8.4%) NU || P⁴⁶ has a longer omission || one other reading (0.3%)

¹⁵ ει f³⁵ xA,B,C [98%] HF,RP,OC,CP,NU || ει δε P⁴⁶ [2%] TR

¹⁶ γινεσθε και ιουδαιοις f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 231 P⁴⁶xA,B,C [3%] NU

¹⁷ συμφερον f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || συμφερον P⁴⁶xA,B,C [1%] NU || συμφερων [4%]

¹⁸ αδελφοι f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶xA,B,C [3%] NU

¹⁹ παραδοσεις rel || παραδωσεις [9%] CP

²⁰ δε f³⁵ P⁴⁶C [97%] HF,RP,OC,TR,CP || 1 του xA,B [3%] NU

²¹ κεφαλην αυτου rel || ~ αυτου 1 CP

προσευχομένη ἢ προφητευσάσα ακατακαλυπτῶ τῆ κεφαλῆ καταισχυνεῖ¹ τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς² —ἐν γὰρ ἐστὶν καὶ τὸ αὐτὸ τῆ ἐξυρημένη.³ 6 Εἰ γὰρ οὐ κατακαλυπτεται γυνὴ, καὶ κειρασθῶ. Εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κειρεσθαι⁴ ἢ ξυρασθαι, κατακαλυπτεσθῶ.

7 Ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλυπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δοξά Θεοῦ ὑπαρχῶν.⁵ γυνὴ δὲ δοξά ἀνδρὸς ἐστὶν. 8 Οὐ γὰρ ἐστὶν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρὸς. 9 καὶ γὰρ οὐκ ἐκτισθῆ⁶ ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἀνδρα 10—διὰ τοῦτο ὀφείλει ἢ γυνὴ ἐξουσίαν εἶχει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους—11 πλὴν οὐτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς οὐτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς,⁷ ἐν Κυρίῳ. 12 Ὡσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικὸς· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ.

13 Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε: πρέπον ἐστὶν γυναικὰ ἀκατακαλυπτῶν τῷ Θεῷ προσευχεσθαι? 14 Ἡ⁸ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις⁹ διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν εἶναι κομᾶ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστὶν? 15 Γυνὴ δὲ εἶναι κομᾶ, δοξά αὐτῆ ἐστὶν, ὅτι ἡ κομὴ ἀντιπεριβολοῦ δέδοται.¹⁰

16 Εἰ δὲ τις δοκεὶ φιλονεικῶν¹¹ εἶναι, ἡμεῖς τοιαυτὴν συνήθειαν οὐκ ἐχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.

[About the Lord's Supper]

[Some local abuses]

17 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρείττον¹² ἀλλ¹³ εἰς τὸ ἥττον¹⁴ συνερχεσθε. 18 Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν¹⁵ ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπαρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. 19 Δεῖ γὰρ καὶ αἵρεσεις ἐν ὑμῖν¹⁶ εἶναι ἵνα¹⁷ οἱ δοκιμοὶ φανεροὶ γενῶνται¹⁸ ἐν ὑμῖν.

20 Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, οὐκ ἐστὶν κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. 21 Ἐκαστὸς γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει¹⁹ ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὅς μὲν πεινά, ὅς δὲ μεθύει! 22 Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἐχετε εἰς τὸ ἐσθιεῖν καὶ πίνειν? Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχυνετε τοὺς μὴ ἐχόντας? Τί ὑμῖν εἶπω?²⁰ Ἐπαινεσῶ ὑμᾶς ἐν τούτῳ? Οὐκ ἐπαινῶ!

[How the Lord inaugurated it]

23 Ἐγὼ γὰρ παρελάβον ἀπο τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν: ὅτι ὁ²¹ Κύριος Ἰησοῦς, ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο,²² ἔλαβεν ἄρτον· 24 καὶ εὐχαριστήσας ἐκλάσεν καὶ εἶπεν: “Λαβετε, φαγετε.”²³ τοῦτο μου ἐστὶν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλωμένον.²⁴ τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν

¹ καταισχυνεῖ *rell* || καταισχυνη [13%] || κατεσχυνη [2%]

² εαυτῆς *f*³⁵ B [75%] HF,RP,OC,TR,CP || αὐτῆς *P*^{46v} *κ*A,C [25%] NU

³ ἐξυρημένη *rell* || ξυρημένη CP

⁴ κειρεσθαι *f*³⁵ [32%] CP || κειρασθαι *κ*A,B,C [64%] HF,RP,OC,TR,NU || κηρασθαι [3%] || three other readings [1%]

⁵ ὑπαρχῶν *f*³⁵ *P*⁴⁶ *κ*C [97%] HF,RP,OC,TR,CP || 1 *η* A,B [3%] NU

⁶ ἐκτισθῆ *rell* || ἐκκτισθῆ CP

⁷ ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς οὐτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς *f*³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 5674123 *P*⁴⁶ *κ*A,B,C [5%] NU

⁸ *η* *f*³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || --- *P*⁴⁶ *κ*A,B,C [4%] NU

⁹ αὐτὴ ἡ φύσις *f*³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 231 *κ*A,B,C [4%] NU || *η* φύσις αὐτῆς *P*⁴⁶

¹⁰ δέδοται *f*³⁵ *P*⁴⁶ [73%] HF,RP,CP || 1 αὐτὴ *κ*A,B [17%] OC,TR[NU] || αὐτὴ 1 C [5%] || δέδωται [3%] || two other readings [2%]

¹¹ φιλονεικῶν *rell* || φιλονικὸς (C) [16%]

¹² κρείττον *f*³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR,CP || κρείσσον (*κ*)A,B,C [3%] NU || κρείττον [12%]

¹³ ἀλλ *rell* || ἀλλὰ A,B,C [11%] NU

¹⁴ ἥττον *f*³⁵ [88%] HF,RP,OC,TR,CP || ἥσσον *κ*A,B,C [2%] NU || ἥττον [10%]

¹⁵ ἐν *f*³⁵ *κ*A,B,C [78%] HF,RP,OC,CP,NU || 1 τῆ [22%] TR

¹⁶ αἵρεσεις ἐν ὑμῖν *rell* || ~ 231 [2%] CP

¹⁷ ἵνα *f*³⁵ *κ*A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP || 1 καὶ *P*⁴⁶ B [3%] [NU]

¹⁸ γενῶνται *rell* || γίνονται [13%]

¹⁹ προλαμβάνει *rell* || προσλαμβάνει A [15%]

²⁰ ὑμῖν εἶπω *f*³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 *P*⁴⁶ *κ*A,B,C [5%] NU

²¹ ο *rell* || --- [10%]

²² παρεδίδοτο *f*³⁵ [90%] HF,RP,OC,TR,CP || παρεδίδοτο *P*⁴⁶ *κ*A,B,C [5%] NU || seven other readings [5%]

²³ λαβετε φαγετε *f*³⁵ (91.4%) HF,RP,OC,TR,CP || --- (*P*⁴⁶) *κ*A,B,C (8.3%) NU || two long omissions (0.3%)

²⁴ κλωμένον *f*³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP || --- *P*⁴⁶ *κ*A,B,C [2%] NU

αναμνησιν.” 25 Ὡσαυτως και το ποτηριον, μετα το δειπνησαι, λεγων: “Τουτο το ποτηριον ἡ καινη διαθηκη εστιν εν τω εμω αιματι· τουτο ποιειτε, ὅσακις αν¹ πινητε, εις την εμην αναμνησιν.” 26 Ὅσακις γαρ αν² εσθιητε τον αρτον τουτον και το ποτηριον τουτο³ πινητε, τον θανατον του Κυριου καταγγελλετε αχρις ου⁴ ελθη.

[Be careful to partake worthily]

27 Ὡστε ὅς αν εσθιη⁵ τον αρτον τουτον⁶ ἡ πινη⁷ το ποτηριον του Κυριου αναξιως⁸ ενοχος εσται του σωματος και του⁹ αιματος του Κυριου. 28 Δοκιμαζετω δε ανθρωπος εαυτον, και οὕτως εκ του αρτου εσθιετω και εκ του ποτηριου πινετω. 29 Ὁ γαρ εσθιων και πινων αναξιως¹⁰ κριμα εαυτω εσθιει και πινει, μη διακρινων το σωμα του Κυριου.¹¹ 30 Δια τουτου εν ὑμιν πολλοι ασθeneis και αρρωστοι, και κοιμωνται ικανοι.

31 Ει γαρ¹² εαυτους διεκρινομεν,¹³ ουκ αν εκρινομεθα. 32 Κρινομενοι δε, ὑπο¹⁴ Κυριου παιδευομεθα, ινα μη συν τω κοσμω κατακριθωμεν.

33 Ὡστε, αδελφοι μου, συνερχομενοι εις το φαγειν, αλληλους εκδεχεσθε. 34 Ει δε¹⁵ τις πεινα, εν οικω εσθιετω, ινα μη εις κριμα συνερχησθε. Τα δε λοιπα ὡς αν ελθω διαταξομαι.

[About spiritual gifts]

12.1 Περι δε των πνευματικων, αδελφοι, ου θελω ὑμας αγνοειν. 2 Οιδατε οτι οτε¹⁶ εβη ητε προς τα ειδωλα τα αφωνα ὡς αν ηγεσθε απαγομενοι. 3 Διο γνωριζω ὑμιν οτι ουδεις εν Πνευματι Θεου λαλων λεγει αναθεμα Ιησουν,¹⁷ και ουδεις δυναται ειπειν Κυριον Ιησουν¹⁸ ει μη εν Πνευματι Ἁγιω.

4 Διαιρεσεις δε χαρισματων εισιν, το δε αυτο Πνευμα. 5 Και διαιρεσεις διακονιων εισιν,¹⁹ και ὁ αυτος Κυριος. 6 Και διαιρεσεις ενεργηματων εισιν, ὁ δε αυτος εστιν²⁰ Θεος ὁ ενεργων τα παντα εν πασιν. 7 Ἐκαστω δε διδοται ἡ φανερωσις του πνευματος προς το συμφερον.

[A list of gifts]

8 Ὡ μεν γαρ δια του Πνευματος διδοται λογος σοφιας· αλλω δε λογος γνωσεως, κατα το αυτο Πνευμα· 9 ἕτερω δε²¹ πισις, εν τω αυτω Πνευματι· αλλω δε χαρισματα ιαματων, εν τω αυτω²² Πνευματι· 10 αλλω δε ενεργηματα δυναμεων, αλλω δε²³ προφητεια, αλλω δε²⁴ διακρισεις πνευματων· ἕτερω δε¹ γενη γλωσσων, αλλω δε ἑρμηνεια γλωσσων.

¹ αν f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || εαν P^{46v} xB,C [3%] NU || long omission A [2%]

² αν f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || εαν xA,B,C [4%] NU || --- [2%]

³ τουτο f³⁵ P⁴⁶ [93%] HF,RP,OC,TR,CP || --- xA,B,C [7%] NU

⁴ αν f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || εαν [1%] || --- P⁴⁶ xA,B,C [4%] NU

⁵ εσθιη rel || εσθιει [25%] || three other readings P⁴⁶ [1%]

⁶ τουτον f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C [7%] NU

⁷ πινη rel || πινει [13%] || two other readings [1%]

⁸ αναξιως f³⁵ P⁴⁶ xA,B,C [70%] OC,TR,CP,NU || 1 του κυριου x [30%] RP,HF

⁹ του f³⁵ P⁴⁶ xA,B,C [85%] HF,RP,CP,NU || --- [10%] OC,TR || long omission [5%]

¹⁰ αναξιως f³⁵ (98%) HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C (1.5%) NU || long omission (0.5%)

¹¹ του κυριου f³⁵ (98%) lat,syr,HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C (2%) cop,NU

¹² γαρ f³⁵ C [97%] HF,RP,OC,TR,CP || δε P⁴⁶ xA,B [3%] NU

¹³ διεκρινομεν (P⁴⁶B) rel || εκρινομεν [25%]

¹⁴ υπο f³⁵ P⁴⁶ A [92%] HF,RP,TR || 1 του xB,C [8%] OC,CP[NU] (Some TRs have του; OC is in small print.)

¹⁵ δε f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C [3%] NU

¹⁶ οτε f³⁵ xA,B,C [82%] HF,RP,OC,CP,NU || --- [18%] TR

¹⁷ ιησουν f³⁵ P⁴⁶ (95.6%) HF,RP,OC,TR,CP || ιησους xA,B,C (3.4%) NU || four other readings (1%)

¹⁸ κυριον ιησουν f³⁵ (93.2%) HF,RP,OC,TR,CP || κυριος ιησους P⁴⁶ xA,B,C (5.2%) NU || 12 χριστον (0.8%) || long omission (0.7%)

¹⁹ και διαιρεσεις διακονιων εισιν rel || --- [14%] [homoioarcton]

²⁰ εστιν f³⁵ (B) (79.5%) HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,C (20.5%) NU

²¹ δε f³⁵ P⁴⁶ A,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP || --- xB [2%] NU

²² αυτω f³⁵ x,0201 [94%] HF,RP,OC,TR,CP || ενι A,B [2%] NU || --- P⁴⁶ (C) [1%] || long omission [3%]

²³ δε f³⁵ xA,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] || --- P⁴⁶ B,0201 [2%]

²⁴ δε f³⁵ xA,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] || --- P⁴⁶ B,0201 [2%]

11 Παντα δε ταυτα ενεργει το εν και το αυτο Πνευμα, διαιρουν ιδια εκαστω καθως βουλεται.

[An analogy from the body]

12 Καθαπερ γαρ το σωμα εν εστιν και μελη εχει πολλα,² παντα δε τα μελη του σωματος του ενος,³ πολλα οντα, εν εστιν σωμα, ουτως και ο Χριστος. 13 Και γαρ εν ενι Πνευματι ημεις παντες εις εν σωμα εβαπτισθημεν—ειτε Ιουδαιοι ειτε Έλληνες, ειτε δουλοι ειτε ελευθεροι—και παντες εις⁴ εν Πνευμα εποτισθημεν.⁵ 14 Και γαρ το σωμα ουκ εστιν εν μελος αλλα πολλα. 15 Εαν ειπη ο πους, “Οτι ουκ ειμι χειρ, ουκ ειμι εκ του σωματος,” ου παρα τουτο ουκ εστιν εκ του σωματος. 16 Και εαν ειπη το ους, “Οτι ουκ ειμι οφθαλμος, ουκ ειμι εκ του σωματος,” ου παρα τουτο ουκ εστιν εκ του σωματος. 17 Ει όλον το σωμα οφθαλμος, που ή ακοη? Ει όλον ακοη, που ή οσφρησις? 18 Νυνι δε ο Θεος εθετο τα μελη, εν εκαστον αυτων, εν τω σωματι καθως ηθελησεν. 19 (Ει δε ην τα παντα εν μελος, που το σωμα? 20 Νυν δε πολλα μεν μελη εν δε σωμα.)

21 Ου δυναται δε ο⁶ οφθαλμος ειπειν τη χειρι, “Χρειαν σου ουκ εχω”· η παλιν η κεφαλη τοις ποσιν, “Χρειαν υμων ουκ εχω”. 22 Αλλα πολλω μαλλον τα δοκουντα μελη του σωματος ασθενεστερα υπαρχειν αναγκαια εστιν. 23 Και α δοκουμεν ατιμοτερα ειναι του σωματος, τουτοις τιμην περισσοτεραν περιτιθεμεν· και τα ασχημονα ημων ευσχημοσυνην περισσοτεραν εχει, 24 τα δε ευσχημονα ημων ου χρειαν εχει. Αλλ’⁷ ο Θεος συνεκερασεν το σωμα, τω υστερουντι⁸ περισσοτεραν δους τιμην, 25 ινα μη η σχισμα⁹ εν τω σωματι, αλλα το αυτο υπερ αλληλων μεριμνωσιν τα μελη· 26 και ειτε πασχει εν μελος, συμπασχη¹⁰ παντα τα μελη· ειτε δοξαζεται εν¹¹ μελος, συγχαιρη¹² παντα τα μελη.

[Functions in the Church]

27 Ύμεις δε εστε σωμα Χριστου, και μελη εκ μερους. 28 Και ους μεν εθετο ο Θεος εν τη εκκλησια: πρωτον αποστολους, δευτερον προφητας, τριτον διδασκαλους· επειτα δυναμεις, ειτα¹³ χαρισματα ιαματων, αντιληψεις,¹⁴ κυβερνησεις, γενη γλωσσων. 29 Μη παντες αποστολοι? Μη παντες προφηται? Μη παντες διδασκαλοι? Μη παντες δυναμεις? 30 Μη παντες χαρισματα εχουσιν ιαματων? Μη παντες γλωσσαις λαλουσιν? Μη παντες διερμηνευουσιν? 31 Ζηλουτε δε τα χαρισματα τα κρειττονα.¹⁵

[About agape love]

Και ετι καθ’ υπερβολην οδον υμιν δεικνυμι. 13.1 Εαν ταις γλωσσαις των ανθρωπων λαλω και των αγγελων, αγαπην δε μη εχω, γεγωνα χαλκος ηχων η κυμβαλον αλαλαζον. 2 Και εαν εχω προφητειαν και ειδω τα μυστηρια παντα και πασαν την γνωσιν, και εαν εχω πασαν την πιστιν, ωστε ορη μεθιστανειν,¹⁶ αγαπην δε μη εχω, ουθεν¹⁷ ειμι. 3 Και εαν¹⁸

¹ δε f³⁵ A,C [96%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xB,0201 [4%] NU

² μελη εχει πολλα f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 132 xA,B,C [4%] NU || ~ 312 P⁴⁶

³ του ενος f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP || --- xA,B,C [7%] NU

⁴ εις f³⁵ [91%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,C [9%] NU

⁵ πνευμα εποτισθημεν f³⁵ P⁴⁶ xB,C [72%] HF,RP,OC,TR,CP,NU || πομα 2 [24%] || 1 εφωτισθημεν [4%] || σωμα εσμεν A

⁶ δε ο f³⁵ P⁴⁶ xB [64%] HF,RP,CP,NU || 2 A,C [18%] || 1 [8%] OC,TR || --- [10%]

⁷ αλλ rell || αλλα xA,B,C [25%] NU

⁸ υστερουντι f³⁵ P⁴⁶ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || υστερουμενω xA,B,C,048 [3%] NU

⁹ σχισμα f³⁵ P⁴⁶ A,B,C [58%] OC,TR,NU || σχισματα x [40%] HF,RP,CP || two other readings [2%]

¹⁰ συμπασχη f³⁵ [40%] CP || συμπασχει (P⁴⁶ xA,B,C) [60%] HF,RP,OC,TR,NU

¹¹ εν f³⁵ C [99%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] || --- P⁴⁶ xA,B [1%]

¹² συγχαιρη f³⁵ [40%] CP || συγχαιρει (P⁴⁶) x(A,B,C) [60%] HF,RP,OC,TR,NU

¹³ ειτα f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || επειτα P⁴⁶ xA,B,C [3%] NU || --- [1%]

¹⁴ αντιληψεις rell || αντιλημψεις (P⁴⁶) xA,B [2%] NU

¹⁵ κρειττονα f³⁵ (94.2%) HF,RP,OC,TR,CP || μειζονα P⁴⁶ xA,B,C (5.8%) NU

¹⁶ μεθιστανειν f³⁵ A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP || μεθισταναι P⁴⁶ B,048 [3%] NU || x omits a whole verse [homoioteleuton]

¹⁷ ουθεν rell || ουδεν [5%] OC

¹⁸ και εαν f³⁵ x [97%] HF,RP,OC,TR,CP || καν P⁴⁶ A,B,C [3%] NU

ψωμισω παντα τα υπαρχοντα μου και εαν παραδω το σωμα μου ινα καυθησομαι,¹ αγαπην δε μη εχω, ουδεν ωφελουμαι.

[Love described]

4 Ἡ αγαπη μακροθυμει, χρηστευεται· ἡ αγαπη ου ζηλοι· ἡ αγαπη ου περπερευεται,² ου φυσιουται, 5 ουκ ασχημονει, ου ζητει τα ἑαυτης, ου παροξυνεται, ου λογιζεται το κακον· 6 ου χαιρει επι τη αδικια, συγχαιρει δε τη αληθεια· 7 παντα στεγει, παντα πιστευει, παντα ελπιζει, παντα ὑπομεινει· 8 ἡ αγαπη ουδεποτε εκπιπτει.³

[Love contrasted]

Ειτε δε προφητειαι, καταργηθησονται· ειτε γλωσσαι, παυσονται· ειτε γνωσις, καταργηθησεται· 9 εκ μερους δε⁴ γινωσκομεν και εκ μερους προφητευομεν. 10 Ὅταν δε ελθῃ το τελειον, τοτε⁵ το εκ μερους καταργηθησεται. 11 (Ὅτε ημην νηπιος, ὡς νηπιος ελαλουν,⁶ ὡς νηπιος εφρονουν,⁷ ὡς νηπιος ελογιζομην·⁸ ὅτε δε⁹ γεγωνα ανηρ, κατηγορηκα τα του νηπιου.) 12 Βλεπομεν γαρ αρτι δι' εσοπτρου εν αινιγματι, τοτε δε προσωπον προς προσωπον. Αρτι γινωσκω εκ μερους, τοτε δε επιγνωσομαι καθως και επεγνωσθην.

13 Νυνι δε μεινει πιστις, ελπις, αγαπη, τα τρια ταυτα· μειζων δε τουτων ἡ αγαπη.

[Prophecy is better than Tongues]

14.1 Διωκετε την αγαπην, ζηλουτε δε τα πνευματικα, μαλλον δε ινα προφητευητε. 2 Ὅ γαρ λαλων γλωσση ουκ ανθρωποις λαλει αλλα τω¹⁰ Θεω, ουδεις γαρ ακουει· πνευματι δε λαλει μυστηρια. 3 Ὅ δε προφητευων ανθρωποις λαλει οικοδομην και παρακλησιν και παραμυθιαν. 4 Ὅ λαλων γλωσση ἑαυτον οικοδομει, ὁ δε προφητευων εκκλησιαν οικοδομει. 5 Θελω δε παντας ὑμας λαλειν γλωσσαις, μαλλον δε ινα προφητευητε· μειζων γαρ¹¹ ὁ προφητευων ἢ ὁ λαλων γλωσσαις (εκτος ει μη διερμηνευει),¹² ινα ἡ εκκλησια οικοδομην λαβη.

[Messages need to be intelligible]

6 Νυνι¹³ δε, αδελφοι, εαν ελθω προς ὑμας γλωσσαις λαλων, τί ὑμας ωφελησω, εαν μη ὑμιν λαλησω ἢ εν αποκαλυψει, ἢ εν γνωσει, ἢ εν προφητεια, ἢ εν¹⁴ διδαχη? 7 Ὅμως τα αιψυχα φωνην διδοντα, ειτε αυλος ειτε κιθαρα· εαν διαστολην τοις φθογγοις μη διδω,¹⁵ πως γνωσθησεται το αυλουμενον ἢ το κιθαριζομενον? 8 Και γαρ εαν αδηλον φωνην σαλπιγξ¹⁶ δω, τίς παρασκευασεται εις πολεμον? 9 Οὕτως και ὑμεις: δια της γλωσσης εαν μη ευσημον λογον δωτε, πως γνωσθησεται το λαλουμενον? Εσεσθε γαρ εις αερα λαλουντες. 10 Τοσαυτα ει τυχοι γεινη φωνων εστιν¹⁷ εν κοσμω, και ουδεν αυτων¹ αφωνων. 11 Εαν ουν μη ειδω την δυναμιν της φωνης, εσομαι τω λαλουντι βαρβαρος, και ὁ λαλων εν εμοι βαρβαρος.

¹ καυθησομαι f³⁵ (50.6%) (lat,syr) OC || καυθησωμαι C (44.7%) (lat,syr) HF,RP,TR,CP || καυθησεται (1%) || καυθη (0.8%) || καυχησωμαι P⁴⁶ xA,B (1.5%) cop,NU || καυχησομαι 048 (0.5%) || four further variants (0.8%) (As one of the speakers at the Perry Hall Theological Forum, January, 2005, Maurice Robinson explained that he and Pierpont chose the main minority reading here because to them it was the most difficult [!]. But people expect the Subjunctive with ινα, so many scribes probably made the change virtually without thinking.)

² η αγαπη ου περπερευεται f³⁵ xC,048 (83.5%) HF,RP,OC,TR,CP[NU] || 123 περπορευεται A (2.4%) || 123 υπερπερευεται (0.5%) || 34 B (12.9%) || ~ 3412 P⁴⁶ || long omission (0.7%)

³ εκπιπτει f³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP || πιπτει P⁴⁶ xA,B,C,048 [2%] NU

⁴ δε f³⁵ [92%] HF,RP,OC,CP || γαρ P⁴⁶ xA,B [8%] TR,NU

⁵ τοτε f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B [6%] NU

⁶ ως νηπιος ελαλουν f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 312 P⁴⁶ xA,B [5%] NU

⁷ ως νηπιος εφρονουν f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 312 xA,B [5%] NU

⁸ ως νηπιος ελογιζομην f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 312 xA,B [5%] NU

⁹ δε f³⁵ [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP || --- xA,B,048 [1.5%] NU

¹⁰ τω f³⁵ A [98%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xB [2%] NU

¹¹ γαρ f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || δε P⁴⁶ xA,B [3%] NU

¹² διερμηνευει f³⁵ [85%] HF,RP,OC,CP || διερμηνευη P⁴⁶ xA,B,048 [14%] TR,NU || διερμηνευων [1%]

¹³ νυνι f³⁵ [90%] HF,RP,OC,TR,CP || νυν xA,B [10%] NU

¹⁴ εν f³⁵ A,B,048 [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] || --- P⁴⁶ x [2%]

¹⁵ διδω f³⁵ P⁴⁶ [85%] HF,RP,OC,CP || δω xA,B [15%] TR,NU

¹⁶ φωνην σαλπιγξ f³⁵ B [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 (P⁴⁶) x(A)048 [5%] NU

¹⁷ εστιν f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || εισιν P⁴⁶ xA,B [6%] NU

12 Οὕτως και ὑμεεις: επει ζηλωται εστε πνευματων, προς την οικοδομην της εκκλησιας ζητειτε, ινα περισσευητε. 13 Διοπερ² ὁ λαλων γλωσση προσευχεσθω ινα διερμηνευη. 14 Εαν γαρ³ προσευχωμαι⁴ γλωσση, το πνευμα μου προσευχεται, ὁ δε νους μου ακαρπος εστιν. 15 Τί ουν εστιν? Προσευξομαι τω πνευματι, προσευξομαι δε και τω νοι· ψαλω τω πνευματι, ψαλω δε και τω νοι. 16 Επει εαν ευλογησης⁵ τω⁶ πνευματι, ὁ αναπληρων τον τοπον του ιδιωτου, πως ερει το “Αμην” επι τη ση ευχαριστια, επειδη τί λεγεις ουκ οιδεν? 17 Συ μεν γαρ καλως ευχαριστεις, αλλ’ ὁ ἑτερος ουκ οικοδομεται.

[Paul's example]

18 Ευχαριστω τω Θεω μου⁷ παντων ὑμων μαλλον γλωσσαις λαλων,⁸ 19 αλλ’⁹ εν εκκλησια θελω πεντε λογους δια του νοος¹⁰ μου λαλησαι, ινα και αλλους κατηχησω, ἡ μυριους λογους¹¹ εν γλωσση.

20 Αδελφοι, μη παιδια γινεσθε ταις φρεσιν—αλλα τη κακια ιηπιαζετε, ταις δε φρεσιν τελειοι γινεσθε.¹² 21 Εν τω νομω γεγραπται ὅτι: “Εν ἑτερογλωσσοις και εν χειλεσιν ἑτεροις¹³ λαλησω τω λαω τουτω, και ουδ’ οὕτως εισακουσονται μου,” λεγει Κυριος. 22 Ὡστε αἱ γλωσσαι εις σημειον εισιν, ου τοις πιστευουσιν αλλα τοις απιστοις· ἡ δε προφητεια ου τοις απιστοις αλλα τοις πιστευουσιν. 23 Εαν ουν συνελθη ἡ εκκλησια ὄλη επι το αυτο και παντες γλωσσαις λαλωσιν,¹⁴ εισελθωσιν δε ιδιωται ἡ απιστοι, ουκ ερουσιν ὅτι μαινεσθε? 24 Εαν δε παντες προφητευωσιν, εισελθη δε τις απιστος ἡ ιδιωτης, ελεγχεται ὑπο παντων, ανακρινεται ὑπο παντων. 25 Και οὕτως¹⁵ τα κρυπτα της καρδιας αυτου φανερα γινεται, και οὕτως, πεσων επι προσωπον προσκυνησει τω Θεω, απαγγελλων ὅτι, “Οὕτως ὁ Θεος εν ὑμιν εστιν!”¹⁶

[There are limits]

26 Τί ουν εστιν, αδελφοι? Ὅταν συνερχησθε, ἕκαστος ὑμων¹⁷ ψαλμον εχει, διδαχην εχει, γλωσσαν εχει, αποκαλυψιν¹⁸ εχει, ἑρμηνειαν εχει. Παντα προς οικοδομην γινεσθω.¹⁹ 27 Ειτε γλωσση τις λαλει, κατα δυο ἡ το πλειστον τρεις, και ανα μερος, και εἰς διερμηνευετω. 28 Εαν δε μη ἦ διερμηνευτης, σιγατω εν εκκλησια· ἑαυτω δε λαλειτω και τω Θεω. 29 Προφηται δε²⁰ δυο ἡ τρεις λαλειτωσαν,²¹ και οἱ αλλοι διακρινετωσαν. 30 Εαν δε αλλω αποκαλυφθη καθημενω, ὁ πρωτος σιγατω. 31 Δυνασθε γαρ καθ’ ἑνα²² παντες

¹ αυτων f³⁵ (92.6%) HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,048 (7.4%) NU

² διοπερ f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || διο P⁴⁶ xA,B,048 [3%] NU

³ γαρ f³⁵ xA,048 [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] || --- P⁴⁶B [2%]

⁴ προσευχωμαι *rell* || προσευχομαι [15%]

⁵ ευλογησης f³⁵ P⁴⁶048 [90%] HF,RP,OC,TR,CP || ευλογης xA,B [10%] NU

⁶ τω f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || εν B [2%] [NU] || --- P⁴⁶ xA [2%]

⁷ μου f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || --- (P⁴⁶) xA,B [6%] NU

⁸ λαλων f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || λαλω xB,048 [3%] NU || λαλειν P⁴⁶ [1%] || --- A

⁹ αλλ *rell* || αλλα P⁴⁶A,B [1%] NU || --- x

¹⁰ δια του νοος f³⁵ 048 (89.6%) HF,RP,OC,TR,CP || 12 νους (1.9%) || τω νοι xA,B (7.7%) NU || εν τω νοι P⁴⁶ (0.3%) || two other readings (0.5%)

¹¹ λογους *rell* || --- P⁴⁶ [14%]

¹² γινεσθε *rell* || γινεσθαι (A) [30%] some TRs

¹³ ετεροις f³⁵ P⁴⁶ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || ετερων xA,B,0201 [3%] NU

¹⁴ γλωσσαις λαλωσιν f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 xA,B [4%] NU || ~ λαλησωσιν 1 P⁴⁶

¹⁵ και ουτως f³⁵ (75.8%) RP || 1 ουτω (17.3%) HF,OC,TR,CP || 1 (0.8%) || --- P⁴⁶ xA,B,048,0201 (5.5%) NU || long omission (0.5%)

¹⁶ ουτως ο θεος εν υμιν εστιν f³⁵ A,B [23%] CP,NU || ~ 231456 [75%] HF,RP,OC,TR || 23456 [1%] || 13456 x [1%] || ~ 145623 P⁴⁶

¹⁷ υμων f³⁵ (96.8%) HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B,0201 (3.2%) NU

¹⁸ γλωσσαν εχει αποκαλυψιν f³⁵ [71%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 321 P⁴⁶ xA,B [14%] NU || 3 [5%] || --- [10%]

¹⁹ γινεσθω f³⁵ x [95%] HF,RP,OC,CP,NU || γινεσθω [3%] TR || γινεσθω P⁴⁶A,B [2%]

²⁰ δε *rell* || --- P⁴⁶ [1%] CP

²¹ λαλειτωσαν *rell* || λαλητωσαν [12%]

²² ενα *rell* || 1 εκαστοι [1%] CP

προφητεύειν, ἵνα παντες μανθανωσιν και παντες παρακαλωνται. 32 Και πνευματα προφητων προφηταις ὑποτασσεται. 33 Ου γαρ εστιν ακαταστασιας ὁ Θεος ἀλλ' ¹ ειρηνης.

[Wives are not to speak]

Ὡς εν πασαις ταις εκκλησιαις των ἁγιων, 34 αἱ γυναικες ὑμων ² εν ταις εκκλησιαις σιγατωσαν, ου γαρ επιτετραπται ³ αυταις ⁴ λαλειν, ἀλλ' ὑποτασσεσθαι, ⁵ καθως και ὁ νομος λεγει. 35 Εἰ δε τι μαθειν θελουσιν, ⁶ εν οικω τους ιδιους ανδρας επρωτατωσαν, αισχρον γαρ εστιν γυναιξιν ⁷ εν εκκλησια ⁸ λαλειν. ⁹ 36 Ἡ ἀφ' ὑμων ὁ λογος του Θεου εξηλθεν? Ἡ εις ὑμας μονους κατηντησεν?

[Paul gets 'authoritative']

37 Εἰ τις δοκει προφητης ειναι ἢ πνευματικος, επιγινωσκετω ἃ γραφω ὑμιν ὅτι ¹⁰ Κυριου εισιν εντολαι. ¹¹ 38 Εἰ δε τις αγνοει, αγνοειτω. ¹²

39 Ὡστε, ἀδελφοι, ¹³ ζηλουτε το προφητεύειν, και το λαλειν γλωσσαις μη κωλυετε. ¹⁴ 40 Παντα ¹⁵ ευσημονως και κατα ταξιν γινεσθω.

[About resurrection]

[A review]

15.1 Γνωριζω δε ὑμιν, ἀδελφοι, το ευαγγελιον ὃ ευηγγελισαμην ὑμιν, ὃ και παρελαβετε, εν ᾧ και ἐστηκετε· 2 δι' οὗ και σωζεσθε, τῖνι λογω ευηγγελισαμην ὑμιν, ει κατεχετε—εκτος ει μη εικη επιστευσατε. 3 Παρεδωκα γαρ ὑμιν εν πρωτοις ὃ και παρελαβον: ὅτι Χριστος απεθανεν ὑπερ των ἁμαρτιων ἡμων κατα τας Γραφας, 4 και ὅτι εταφη, και ὅτι εγηγερται τη τριτη ἡμερα ¹⁶ κατα τας Γραφας, 5 και ὅτι ωφθη Κηφα, ειτα ¹⁷ τοις δωδεκα. 6 Επειτα ωφθη επανω πεντακοσιοις ἀδελφοις εφαπαξ, εξ ὧν οἱ πλειους ¹⁸ μενουσιν ἕως αρτι, τινες δε και ¹⁹ εκοιμηθησαν. 7 Επειτα ωφθη Ιακωβω, ειτα ²⁰ τοις αποστολοις πασιν. 8 Εσχατον δε παντων, ὡσπερι τω εκτρωματι, ωφθη καμοι. 9 Εγω γαρ ειμι ὁ ελαχιστος των αποστολων, ὃς ουκ ειμι ἱκανος καλεισθαι αποστολος, διοτι εδιωξα την εκκλησιαν του Θεου. 10 Χαριτι δε Θεου ειμι ὅς ειμι, και ἡ χαρις αυτου ἢ εις εμε ου κεινη εγενηθη· ἀλλα περισσοτερον αυτων παντων εκοπιασα—ουκ εγω δε, ἀλλ' ²¹ ἡ χαρις του Θεου ἢ ²² συν εμοι. 11 Εἴτε ουν εγω εἴτε εκεινοι, οὕτως κηρυσσομεν και οὕτως επιστευσατε.

¹ ἀλλ' f³⁵ (P⁴⁶) [70%] TR || ἀλλα xA,B,C [30%] HF,RP,OC,CP,NU

² ὑμων f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- xA,B [3%] NU

³ επιτετραπται f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || επιτρεπεται xB [3%] NU || επιτρεπετε A [1%] || επιτετρεπται [2%]

⁴ αυταις rell || αυτοις [2%] CP

⁵ υποτασσεσθαι f³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP || υποτασσεσθωσαν x(A)B [2%] NU

⁶ θελουσιν rell || εθειουσιν [2%] CP

⁷ γυναιξιν f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP || γυναικι P⁴⁶ xA,B [7%] NU

⁸ γυναιξιν εν εκκλησια rell || ~ 231 CP

⁹ εν εκκλησια λαλειν f³⁵ [87%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 312 P⁴⁶ xA,B [3%] NU || 1 εκκλησιαις 3 [10%]

¹⁰ οτι f³⁵ P⁴⁶ xA,B [92%] HF,RP,CP,NU || 1 του [8%] OC,TR

¹¹ εισιν εντολαι f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP || εστιν εντολη P⁴⁶ A,B,048 [2%] NU || ~ 21 [1%] || εστιν [1%] || 1 αι 2 [2%] || εντολη εστιν x

¹² αγνοειτω f³⁵ P⁴⁶ B [89.5%] HF,RP,OC,TR,CP || αγνωειτω [6%] || αγνοειται xA,048 [1.5%] NU || five more spellings [3%]

¹³ ἀδελφοι f³⁵ P⁴⁶ [80%] HF,RP,OC,TR || 1 μου xA,B,048 [20%] CP[NU]

¹⁴ γλωσσαις μη κωλυετε f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 231 x(A)048 [2%] NU || ~ 23 εν 1 P⁴⁶(B) || εν 123 [1%]

¹⁵ παντα f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP || 1 δε P⁴⁶ xA,B [7%] NU

¹⁶ τη τριτη ημερα f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 1312 P⁴⁶ xA,B [3%] NU

¹⁷ ειτα rell || επειτα [10%]

¹⁸ πλειους f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || πλειονες (x)A,B [5%] NU

¹⁹ και f³⁵ 048 [98%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ xA,B [2%] NU

²⁰ ειτα f³⁵ B [65%] HF,RP,OC,TR,NU || επειτα P⁴⁶ xA,048 [35%] CP

²¹ ἀλλ' rell || ἀλλα xA,B [1%] NU

²² η f³⁵ (P⁴⁶)A [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] || --- xB,0270 [2%]

[Resurrection is a fact]

12 Ει δε Χριστος κηρυσσεται ὅτι εκ νεκρων εγηγερται, πως λεγουσιν τινες εν ὑμιν¹ ὅτι αναστασις νεκρων ουκ εστιν? 13 Ει δε αναστασις νεκρων ουκ εστιν, ουδε Χριστος εγηγερται. 14 Ει δε Χριστος ουκ εγηγερται, κενον αρα² το κηρυγμα ἡμων, κεινη δε³ και ἡ πιστις ὑμων⁴ 15 Εὕρισκομεθα δε και⁵ ψευδομαρτυρες του Θεου, ὅτι εμαρτυρησαμεν κατα του Θεου ὅτι ηγειρειν τον Χριστον, ὃν ουκ ηγειρειν, ειπερ αρα νεκροι ουκ εγειρονται. 16 Ει γαρ νεκροι ουκ εγειρονται, ουδε Χριστος εγηγερται. 17 Ει δε Χριστος ουκ εγηγερται, ματαια ἡ πιστις ὑμων· ετι εστε εν ταις ἁμαρτιαις ὑμων. 18 Αρα και οἱ κοιμηθεντες εν Χριστω απωλοντο. 19 Ει εν τη ζωη ταυτη ἡλπικοτες εσμεν εν Χριστω⁶ μονον, ελεινότεροι παντων ανθρωπων εσμεν.

[The sequence of events]

20 Νυνι δε Χριστος εγηγερται εκ νεκρων· απαρχη των κεκοιμημενων εγενετο.⁷ 21 Επειδη γαρ δι' ανθρωπου ὁ⁸ θανατος, και δι' ανθρωπου αναστασις νεκρων. 22 Ὡσπερ γαρ εν τω Αδαμ παντες αποθνησκουσιν, οὕτως και εν τω Χριστω παντες ζωοποιηθησονται. 23 Ἐκαστος δε εν τω ιδιω ταγματι: απαρχη Χριστος, επειτα οἱ του⁹ Χριστου εν τη παρουσια αυτου· 24 ειτα το τελος, ὅταν παραδω¹⁰ την βασιλειαν τω Θεω και Πατρι, ὅταν καταργηση πασαν αρχην και πασαν εξουσιαν και δυναμιν. 25 Δει γαρ αυτον βασιλευειν αχρις¹¹ οὗ αν¹² θη παντας τους εχθρους ὑπο τους ποδας αυτου. 26 Εσχατος εχθρος καταργειται ὁ θανατος. 27 "Παντα γαρ ὑπεταξεν ὑπο τους ποδας αυτου." Ὅταν δε ειπη ὅτι παντα ὑποτετακται, δηλον ὅτι εκτος του ὑποταξαντος αυτω τα παντα. 28 Ὅταν δε ὑποταγη αυτω τα παντα,¹³ τοτε και¹⁴ αυτος ὁ Υἱος ὑποταγησεται τω ὑποταξαντι αυτω τα παντα, ινα ἡ ὁ Θεος τα¹⁵ παντα εν πασιν.

[Consequences of denial]

29 Επει τί ποιησουσιν οἱ βαπτιζομενοι ὑπερ των νεκρων? Ει ὁλως νεκροι ουκ εγειρονται, τί και βαπτιζονται ὑπερ των νεκρων?¹⁶ 30 Τί και ἡμεις κινδυνευομεν¹⁷ πασαν ὥραν? 31 Καθ' ἡμεραν αποθνησκω—ινη την ὑμετεραν¹⁸ καυχησιν¹⁹ ἣν εχω εν Χριστω Ιησου τω Κυριω ἡμων. 32 Ει κατα ανθρωπον εθηριομαχησα εν Εφεσω, τί μοι το οφελος? Ει νεκροι ουκ εγειρονται, "Φαγωμεν και πιωμεν, αυριον γαρ αποθνησκομεν!" 33 Μη πλανασθε: φθειρουσιν ἡθη χρηστα²⁰ ὁμιλιαι κακαι. 34 Εκνηψατε δικαιως και μη ἁμαρτανετε, αγνωσιαν γαρ Θεου τινες εχουσιν. Προς εντροπην ὑμιν²¹ λεγω.²²

¹ τινες εν υμιν f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 321 (P⁴⁶) sA,B,C [4%] NU

² αρα f³⁵ P⁴⁶B [70%] HF,RP,OC,TR,CP || 1 και sA [30%] [NU]

³ δε f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ sA,B [3%] NU

⁴ υμων rel || ημων B [25%]

⁵ και rel || 1 ημεις CP

⁶ ἡλπικοτες εσμεν εν χριστω f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 3412 P⁴⁶ sA,B [5%] NU

⁷ εγενετο f³⁵ (93.7%) HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ sA,B (6.3%) NU

⁸ ο f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ sA,B [3%] NU

⁹ του f³⁵ P⁴⁶ sA,B [95%] HF,RP,CP,NU || --- [5%] OC,TR

¹⁰ παραδω f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || παραδιδω P⁴⁶ sA,0270 [3%] NU || παραδιδοι B [1%]

¹¹ αχρις f³⁵ [98%] HF,OC,TR,CP || αχρι P⁴⁶ sA,B [2%] RP,NU

¹² αν f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- P⁴⁶ sA,B [3%] NU

¹³ οταν δε υποταγη αυτω τα παντα rel || --- s [15%] [homoioteleuton]

¹⁴ και f³⁵ sA [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] || --- B [2%]

¹⁵ τα f³⁵ s [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] || --- A,B [2%]

¹⁶ των νεκρων f³⁵ [77%] HF,RP,OC,TR,CP || αυτων P⁴⁶ sA,B [9%] NU || αυτων 12 [5%] || omit 3/4 words [9%]

¹⁷ κινδυνευομεν rel || 1 κατα [3%] CP

¹⁸ υμετεραν rel || ημετεραν A [15%]

¹⁹ καυχησιν f³⁵ P⁴⁶ (92.1%) HF,RP,OC,TR,CP || 1 αδελφοι sA,B (7.9%) [NU]

²⁰ χρηστα f³⁵ P⁴⁶ sA,B [95%] HF,RP,OC,NU || χρησθ [2%] TR || χριστα [3%] CP

²¹ υμιν rel || υμων [11%] CP

²² λεγω f³⁵ A [85%] HF,RP,OC,TR,CP || λαλω P⁴⁶ sB [15%] NU

[A philosophical objection]

35 Ἄλλ' ¹ εἶπει τις, “Πῶς εἰσὶν οἱ νεκροὶ? Ποῦ δὲ σῶματι ἐρχονται?”
 36 Ἀφρον, ² σὺ δ' σπειρεῖς οὐ ζῶσθαι εἴαν μὴ ἀποθῆναι. 37 Καὶ ὁ σπειρεῖς, οὐ τὸ σῶμα
 τὸ γεινησόμενον σπειρεῖς, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον (εἰ τυχοῖ σίτου ἢ τίνος τῶν λοιπῶν). 38 Ὁ
 δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσιν ³ σῶμα καθὼς ἠέλησεν, καὶ ἕκαστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ⁴ ἴδιον σῶμα.
 39 Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτῆ σὰρξ: ἀλλὰ ἀλλῆ μὲν ⁵ ἀνθρώπων, ⁶ ἀλλῆ δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἀλλῆ δὲ
 ἰχθύων, ἀλλῆ δὲ πτηνῶν. ⁷ 40 Καὶ σῶματα ἐπουρανία καὶ σῶματα ἐπιγεία· ἀλλ' ⁸ ἕτερα μὲν ἢ
 τῶν ἐπουρανίων δοξα, ἕτερα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων. 41 Ἀλλῆ δοξα ἡλίου, καὶ ἀλλῆ δοξα
 σελήνης, καὶ ἀλλῆ δοξα ἀστερων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δοξῇ.

42 Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν: σπειρεται ἐν φθορᾷ, εἰσέρχεται ἐν ἀφθαρσίᾳ·
 43 σπειρεται ἐν ἀτιμίᾳ, εἰσέρχεται ἐν δόξῃ· σπειρεται ἐν ἀσθενείᾳ, εἰσέρχεται ἐν δυνάμει·
 44 σπειρεται σῶμα ψυχικόν, εἰσέρχεται σῶμα πνευματικόν. ⁹ Ἔστιν σῶμα ψυχικόν καὶ ἐστὶν
 σῶμα ¹⁰ πνευματικόν.

45 Οὕτως καὶ γεγραπται: “Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἀνθρώπος, Ἀδάμ, εἰς ψυχὴν ζῶσαν”· ὁ
 ἐσχάτος Ἀδάμ εἰς πνεῦμα ζῶσθαι. 46 Ἄλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν,
 εἰτα τὸ πνευματικόν. 47 Ὁ πρῶτος ἀνθρώπος ἐκ γῆς, χοϊκός· ὁ δευτέρος ἀνθρώπος ὁ
 Κύριος ¹¹ ἐξ οὐρανοῦ. 48 Οἶος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί· καὶ οἶος ὁ ἐπουρανίος,
 τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουρανοί. 49 Καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν ¹²
 καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανοῦ.

[Our turn is coming]

50 Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομεῖσθαι οὐ
 δύναται. ¹³ οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. 51 Ἴδου, μυστηρίον ὑμῖν λέγω: Πάντες
 μὲν οὐ κοιμηθήσομεθα, ¹⁴ πάντες δὲ ἀλλαγῆσομεθα 52—ἐν ἀτομῷ, ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ
 ἐσχάτῃ σαλπύγγι—σαλπύσει γὰρ καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἀφθαρτοί, καὶ ἡμεῖς
 ἀλλαγῆσομεθα. 53 Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο
 ἐνδύσασθαι ἀθανάσιαν. 54 Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν
 τοῦτο ἐνδύσῃται ἀθανάσιαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος: “Κατεπόθη ὁ θάνατος
 εἰς νίκος”. 55 “Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, Ἄδη, τὸ νίκος?” ¹⁵ 56 Τοῦ δὲ
 κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δυνάμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος.

57 Ἐγὼ δὲ Θεὸς χάρις τῷ δίδοντι ¹⁶ ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ! 58 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπῆτοι, ἔδραιοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν
 τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδοτές ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἐστὶν κενός ἐν Κυρίῳ.

¹ ἀλλ *rell* || ἀλλὰ B [1%] NU

² ἀφρον *f*³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR,CP || ἀφρων *P*⁴⁶ *κ*A,B [15%] NU

³ αὐτῷ δίδωσιν *f*³⁵ [81%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 *P*⁴⁶ *κ*A,B [9%] NU || αὐτο 2 [10%]

⁴ τὸ *f*³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP || --- *κ*A,B,I' [5%] NU

⁵ μὲν *rell* || 1 σὰρξ TR

⁶ [Human meat is not the same as animal meat!]

⁷ ἰχθύων ἀλλῆ δὲ πτηνῶν (πτηνῶν OC) *f*³⁵ [96%] HF,RP(OC)TR,CP || ~ 4231 A [1%] || ~ σὰρξ 4 (πτηνῶν *P*⁴⁶) 231 (*P*⁴⁶) *κ*B [3%] NU

⁸ ἀλλ *rell* || ἀλλὰ *P*⁴⁶ A,B [1%] NU

⁹ πνευματικόν *f*³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || 1 εἰ *P*⁴⁶ *κ*A,B,C [4%] NU

¹⁰ καὶ ἐστὶν σῶμα *f*³⁵ [82%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 *P*⁴⁶ *κ*A,B,C [4%] NU || omit seven words [14%] [homoioteleuton]

¹¹ ὁ κύριος *f*³⁵ A (97.5%) HF,RP,OC,TR,CP || --- *κ*B,C (2.4%) NU || πνευματικὸς *P*⁴⁶

¹² φορέσωμεν *f*³⁵ (*P*⁴⁶) *κ*A,C [82%] HF,RP,CP || φορέσομεν B,I [18%] OC,TR,NU

¹³ δύναται *f*³⁵ A,C [92%] HF,RP,OC,TR,CP || δύναται *κ*B [6%] NU || δύνατε [2%]

¹⁴ μὲν οὐ κοιμηθήσομεθα *f*³⁵ (96.4%) HF,RP,OC,TR,CP || 23 B (0.3%) NU || 232 *P*⁴⁶ || 13 (0.3%) || ~ 132 *κ*A (0.7%) || ~ 32 C (0.5%) || 1 οὐν 3 (0.5%) || ~ 1 οὐν 32 (0.3%) || three other readings (0.5%)

¹⁵ κέντρον ποῦ σου ἀδὴ τὸ νίκος *f*³⁵ (95.1%) syr, HF,RP,OC,TR,CP || ~ 623451 (2.9%) || 123 θάνατε 56 (0.5%) || ~ 623 θάνατε 51 (*P*⁴⁶) *κ*(B)C,088 (1.2%) cop,NU || two other readings A (0.3%)

¹⁶ δίδοντι *rell* || δόντι *P*⁴⁶ [35%] || two other readings [2%]

[Concluding topics]
[About a special collection]

16.1 Περι δε της λογιας¹ της εις τους άγιους, ώσπερ διεταξα ταις εκκλησαις της Γαλατιας, ούτως και ύμεις ποιησατε. 2 Κατα μιαν σαββατων² έκαστος ύμων παρ έαυτω τιθετω, θησαυριζων ό τι αν³ ευοδουται,⁴ ινα μη όταν ελθω τοτε λογιαι⁵ γινωνται.⁶ 3 Όταν δε παραγενωμαι, ούς εαν δοκιμασητε δι' επιστολων, τουτους πεμψω απενεγκειν την χαριν ύμων εις Ίερουσαλημ.⁷ 4 Εαν δε ή αξιον⁸ του καμε πορευεσθαι, συν εμοι πορευονται.

[Personal plans]

5 Ελευσομαι δε προς ύμας όταν Μακεδονιαν⁹ διελθω (Μακεδονιαν γαρ διερχομαι). 6 Προς ύμας δε τυχον παραμενω, ή και παραχειμασω, ινα ύμεις με προπεμψητε¹⁰ ού εαν πορευωμαι.¹¹ 7 Ου θελω γαρ ύμας αρτι εν παροδω ιδειν, ελπίζω δε¹² χρονον τινα επιμειναι προς ύμας, εαν ό Κυριος επιτρεπη.¹³ 8 Επιμεινω δε εν Εφεσω έως της Πεντηκοστης, 9 θυρα γαρ μοι ανεωγεν μεγαλη και ενεργης, και αντικειμενοι πολλοι.

[This and that]

10 Εαν δε ελθη Τιμοθεος, βλεπετε ινα αφοβως γενηται προς ύμας, το γαρ εργον Κυριου εργαζεται ώς και εγω.¹⁴ 11 Μη τις ουν αυτον εξουθενηση.¹⁵ προπεμψατε δε αυτον εν ειρηνη, ινα ελθη προς με· εκδεχομαι γαρ αυτον μετα των αδελφων.

12 Περι δε Απολλω του αδελφου: πολλα παρεκαλεσα αυτον ινα ελθη προς ύμας μετα των αδελφων, και παντως ουκ ήν θελημα ινα νυν ελθη· ελευσεται δε όταν ευκαιρηση.

13 Γρηγορευτε! Στηκετε εν τη πιστει! Ανδριζεσθε! Κραταιουσθε! 14 Παντα ύμων εν αγαπη γινεσθω.

15 Παρακαλω δε ύμας, αδελφοι (οιδατε την οικιαν Στεφανα, ότι εστιν απαρχη της Αχαιας, και εις διακονιαν τοις άγιοις εταξαν έαυτους), 16 ινα και ύμεις ύποτασσησθε τοις τοιουτοις,¹⁶ και παντι τω συνεργουντι και κοπιωντι. 17 Χαιρω δε επι τη παρουσια Στεφανα και Φουρτουνατου¹⁷ και Αχαικου, ότι το ύμων¹⁸ ύστερημα ούτοι ανεπληρωσαν· 18 ανεπαυσαν γαρ το εμον πνευμα και το ύμων· επιγινωσκετε ουν τους τοιουτους.

[Final greetings]

19 Ασπαζονται ύμας αί εκκλησαι της Ασιας. Ασπαζονται¹⁹ ύμας εν Κυριω πολλα Ακυλας και Πρισκιλλα,²⁰ συν τη κατ' οικον αυτων εκκλησια. 20 Ασπαζονται ύμας οι αδελφοι παντες. Ασπασασθε αλληλους εν φιληματι άγιω.

21 Ό ασπασμος τη εμη χειρι, Παυλου. 22 Ει τις ου φιλει τον Κυριον ημων¹ Ιησουν Χριστον,² ητω αναθεμα. Μαραναθα!

¹ λογιας *rell* || λογειας NU || ευλογιας [7%]

² σαββατων *f*³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP || σαββατω *κ* || σαββατου A,B,C,I [2%] NU || σαββατον [6%]

³ αν *f*³⁵ *κ*A,C [99.5%] HF,RP,OC,TR || εαν B [0.5%] CP,NU

⁴ ευοδουται *f*³⁵ [30%] || ευοδωται *f*^{35/3} *κ*B [61%] HF,RP,OC,TR,CP,NU || ευοδωθη A,C,088 [3%] || ευωδωτε [6%]

⁵ λογιαι *rell* || λογειαι P⁴⁶ NU

⁶ γινωνται *rell* || γινονται (P⁴⁶) [15%] CP

⁷ ιερουσαλημ *rell* || ιερουσαλημ HF,NU

⁸ η αξιον *f*³⁵ *κ* [96%] HF,RP,OC,TR,CP || ~ 21 P⁴⁶A,B,C,088 [4%] NU

⁹ μακεδονιαν *rell* || μακεδωνιαν CP (Also the next occurrence.)

¹⁰ προπεμψητε *rell* || προπεμψηται A [10%]

¹¹ πορευωμαι *rell* || πορευομαι [11%] || πορευωμαι [4%]

¹² δε *f*³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP || γαρ P⁴⁶*κ*A,B,C,088 [4%] NU

¹³ επιτρεπη *f*³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP || επιτρεψη P⁴⁶*κ*A,B,C [3%] NU

¹⁴ και εγω *f*³⁵ [79%] HF,RP,TR,CP || 2 P⁴⁶B [1%] || καγω *κ*A,C [20%] OC,NU

¹⁵ εξουθενηση *rell* || εξουθενησει [12%] CP

¹⁶ τοιουτοις *rell* || τιουτοις CP

¹⁷ φουρτουνατου *f*³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR,CP || φορτουνατου P⁴⁶*κ*A,B,C [15%] NU

¹⁸ υμων *f*³⁵ P⁴⁶*κ*A [98%] HF,RP,OC,TR,CP || υμετερον B,C [2%] NU

¹⁹ ασπαζονται *f*³⁵ P⁴⁶B [96%] HF,RP,OC,TR,CP || ασπαζεται *κ*C [2%] NU,some TRs || four other readings [2%] || A omits the whole verse [homoioteleuton]

²⁰ πρισκιλλα *f*³⁵ C [98%] HF,RP,OC,TR,CP || πρισκα *κ*B [1.5%] NU || πρεισκας P⁴⁶ || A see above

23 Ἡ χάρις του Κυρίου³ Ἰησοῦ Χριστοῦ⁴ μεθ' ὑμῶν. 24 Ἡ ἀγάπη μου μετα πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμην.^{5,6}

¹ ἡμῶν f³⁵ [58%] || --- κA,B,C [42%] HF,RP,OC,TR,CP,NU

² ἰησοῦν χριστοῦν f³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP || --- κA,B,C [2%] NU

³ κυρίου f³⁵ κB,C [70%] HF,RP,OC,TR,CP,NU || 1 ἡμῶν A [30%]

⁴ χριστοῦ f³⁵ A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP || --- κB [3%] NU

⁵ ἀμην f³⁵ κA,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP || --- B [2%] NU

⁶ The citation of f³⁵ is based on seventeen MSS—18, 35, 141, 201, 204, 386, 444, 928, 1249, 1548, 1637, 1855, 1892, 1897, 2466, 2587 and 2723—all of which I collated myself. No one of them is a 'perfect' representative of f³⁵ in 1 Corinthians, as it stands, nor were their immediate exemplars. 2723 has two variations from the presumed archetype, 35 has three (but 35's exemplar only had one), 18 has five (but its exemplar only had two); the exemplar of 141 had one, that of 2466 had three, that of 204, 386, 1637 and 2587 had four; and so on. For a book this size the uniformity is impressive. Since these MSS come from all over the Mediterranean world (Sinai, Jerusalem, Patmos, Constantinople, Trikala, Mt. Athos [four different monasteries], Rome, etc.) they are certainly representative of the family, giving us the precise family profile—it is reflected in the Text without exception.

I have included six published editions in the apparatus—HF,RP,OC,TR,CP,NU. HF = Hodges-Farstad, RP = Robinson-Pierpont (2005), OC = the Greek Text of the Greek Orthodox Church (also used by other Orthodox Churches; I have not collated OC, so it may have some private readings not noted in the apparatus), TR = *Textus Receptus*, CP = Complutensian Polyglot, NU = N-A²⁶/UBS³ (N-A²⁷/UBS⁴ offer changes in the critical apparatus, not in the text; the text is still that of N-A²⁶/UBS³).

In the statements of evidence I have included the percentage of manuscript attestation for each variant within either () or []. I have used () for the evidence taken from TuT, which I take to be reasonably precise. For the variant sets that are not covered there I used Reuben Swanson's excellent collations (*New Testament Greek Manuscripts: 1 Corinthians* [Ed. Reuben Swanson, Carol Stream, IL: Tyndale House Publishers, 2005]). For 1 Corinthians Swanson collated 83 MSS, six being fragmentary (for any given variant set there will usually be at least 75 MSS listed), and I occasionally supplemented from Scrivener and von Soden—the percentages offered, I have used [] for these, are extrapolations based on a comparison of these sources.

I venture to predict, if complete collations ever become available, that for any non-Byzantine variants listed with 5 to 1% support (in my apparatus) the margin of error should not exceed ± 1%; for non-Byzantine variants listed with 10 to 6% support the margin of error should hardly exceed ± 2%; where there is some division among the Byzantine witnesses the margin of error should rarely exceed ± 10%—by comparing Swanson with TuT, I believe one can make a fairly accurate extrapolation.

As an arbitrary decision, I have limited the citation of individual MSS to those dated to the 5th century or earlier; the same holds for the sporadic citation of early versions. I use *rell* to indicate that the reading is supported by all other witnesses, and printed editions (of the six included in the apparatus), compared to the other reading. The Greek font used is Bwgrkl and may be downloaded free from <http://www.bibleworks.com/>.